

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Prigonirea cărților românești.

Până acum eram obicinuiți să ni-se întâmpeze (facă) procese politice pentru articole de ziar, pentru discursuri, pentru întruniri și pentru purtarea tricolorului. Mai rar înhăță pe câte unul dintre autorii de cărți, cum a fost cazul cu dl Aurel C. Popovici, autorul Replicei, sau cum i-s'a întâmplat dlui Victor Lazăr pentru scrierea biografiei martirului nostru dela 1848, Ioan Buteanu.

Procurorul dela Murăș-Oșorheiu, desigur după multă bătaie de cap, a iscodit un nou soi de urmărire: de-aici înainte vor fi date în judecată — minunea minunilor! — chiar bibliotecile populare. Și deoarece cărțile nu pot fi trimise în temnițele ungurești, ci cel mult într'un pod al tribunalului din Murăș-Oșorheiu, fără ca să le pese însă ceva de aceasta schimbare de cvartir, vor fi prinși conducătorii bibliotecilor și condamnați ei pentru-că au „tradat ideea de stat”.

Cazul e de altminteri simplu. Românii din comuna Agârbiciu și-au înființat, ca pretutindeni unde au conducători bravi, o bibliotecă populară, alcătuită din cărți scrise mai toate de Români dela noi. Ele sunt cunoscute de mult, parte mare din autorii lor trăiesc sau au trăit aici în Ungaria. Legea obligă tipografiile să trimită din tot ce se tipărește exemplare procurorului, care e în ținutul ei. S'au trimis. Deci nu eră de loc vorba de cărți oprite, de cari sunt foarte multe în țara noastră. Românii din Agârbiciu împrumutau, în timpul liber, din cărțile bibliotecii și cetiau, luminându-și mintea și întărindu-și sufletul.

Toate mergeau în liniște, când într'o noapte intră slujbașii administrativi, însoțiți de jandarmi, în sfânta biserică, unde eră biblioteca, și o confiscă. Agârbiceni credeau la început, că e iară vorba de una din multele prostii barbare îndreptate contra noastră, și așteptau să li-se înapoieze cărțile. În loc de-a face acest act de cuminenție, procurorul din Murăș-Oșorheiu ridică acuză de agitație, răzvrătire și vătămare a Maiestății Sale contra părintelui Ioan Botezan și a învățătorului Ilie Câmpian, pentru-că au răspândit cărți „primejdioase” între Români.

Iată cărțile incriminate:

1. Dr. Augustin Bunea: „Din istoria Românilor”, „Episcopul Inocențiu Micu Klein”. 2. Gheorghe Coșbuc: „Lupta pentru neatarnare”. 3. Gr. V. Borgovan: „Ioanel, educația unui băiat bun”. 4. Broșura: „Adunarea generală a VI-a a Asociațiunii transilvane” pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Brașov la anul 1862”. 5. Broșura: „Date și documen-

te referitoare la conferința națională română ținută în Mercurea la 7 și 8 Martie 1869”. 6. Andreiu Bârsan: „Colecțiune de poezii populare”. 7. O carte a lui Nicolae Xenopol. 8. Gheorghe Simu: „Zile negre”. 9. Discursul de recepțiune ținut de A. D. Xenopol la Academia Română sub prezidența Maiestății Sale Regelui despre Mihail Cogălniceanu. 10. O carte a lui Ioan Băită. 11. V. A. Urechiă: „Rezultatele Domniei lui Alexandru Moruzzi dela 1799—1801”. 12. „Discursul de recepțiune ținut la Academia Română sub prezidiul Maiestății Sale Regelui de D. C. Ollănescu despre Vasile Alexandri”. 13. O carte a lui Pamfilu Grapini. 14. Zaharie Antonescu: „Autobiografie”. 15. „Discurs de recepțiune ținut la Academia Română sub prezidiul Maiestății Sale Regelui de Nicolae Popea despre Andrei baron de Șaguna”. 16. Bartolemeu Baiulescu: O carte despre necesitatea promovării industriei la Români.

Din titlurile cărților se vede deci, că e vorba de cărți de istorie, de educație, de meserii. Una singură conține un raport despre conferința națională dela 1869, lucruri întâmplare acum patruzeci de ani, deci tot istorie. Și pentru acestea un procuror, care în țările civilizate e socotit ocrotitorul dreptății și prigonitorul nedreptății, află de bine, ca în anul dela nașterea Mântuitorului 1911 să înapoieze, contra legii, căci nu sunt cărți oprite, autorii sunt cunoscuți, pe un preot și un învățător român!

Lucrul acesta din samă afară scandalos, a indignat toată suflarea românească, de-aici și din România, iar dl Stefan C. Pop, deputatul nostru din dieta din Budapesta, s'a grăbit să adreseze ministrului de interne și de justiție următoarele interpelări (întrebări):

Dlui ministru de interne:

1. Are dl ministru cunoștință că înainte cu câte-va luni autoritățile administrative au intrat în biserică gr.-cat. din Agârbiciu și au sechestrat (luat) biblioteca parohială?

2. Este de părerea să porniască cea mai aspră cercetare și să ia măsurile de lipsă, ca cei cari au abuzat în modul acesta de puterea lor oficială să fie pedepsiți?

Dlui ministru de justiție:

1. Are dl ministru de justiție cunoștință că procuratura din Târgul-Murășului a pornit proces de agitație, răzvrătire și laes Majestatis contra preotului Ioan Botezan și învățătorului Ilie Câmpian din Agârbiciu pentru-că au împrumutat cărțile bibliotecii parohiale la țărani?

2. Are dl ministru cunoștință că în actul de acuză al procuraturii figurile mari

ale bisericii românești, cari aparțin istoriei, sunt înfățișate ca fiind dușmani ai Ungurilor?

3. Nu crede dl ministru că prin profanarea pietății ce-o dătoresc Româniilor bărbatilor mari ai lor procuratura agită Ungurimea împotriva Românilor?

4. Considerând că editorii, tipografiile și autorii cărților sechestrare sunt toți cunoscuți și totuș procuratura a pornit proces numai împotriva administratorilor cărților, — este aplicat să tragă la răspundere organele sale subalterne pentru acest abuz de putere?

5. Considerând că procuratura a pornit un adevărat război de nimicire împotriva culturii românești, punându-și în cumpănă toată autoritatea oficialității, — este aplicat dl ministru să ia măsuri ca asemenea lucruri să nu se mai întâmple?

6. Este aplicat dl ministru să decida din ca cărțile sechestrare să se redea bibliotecii parohiale?

Până când scriem aceste rânduri, nici unul dintre ministrii interpelați n'au răspuns încă.

Am ajuns deci, în vremea minciunilor despre împăcare, ca și „Poeziile populare”, „Creșterea unui băiat bun”, „Înaintarea meseriilor între Români”, „Istoria războiului pentru neatarnare (războiul Românilor contra Turcilor)” și altele de felul acesta să fie socotite cărți vrednice de foc și cei-ce le cetesc și răspândesc vrednici de temniță. Oameni ca episcopul Niculaie Popea, canonicul Augustin Bunea, protopopul Baiulescu și alții sunt prezentați ca foști oameni primejdioși pentru patria lor!

Cum să ne explicăm aceasta nouă rușine, cu care procurorul maghiar vrea să acopere justiția unguerească?

Este teama de cultura națională românească. Este ura, care clocotește în pieptul lor contra culturii noastre românești. Este groaza, că poporul nostru se deșteaptă tot mai mult, nu numai prin frica Domnului și prin muncă, dar și prin învățătură, cetind cărțile, cari îi arată trecutul, îl întăresc pentru timpul de față și-i dau îndrumare pentru viitor. Este nădejdea sfărâmată, că poporul român nu va fi niciodată o turmă de oameni fără vlagă, pe cari să-i poată contopi în neamul lor jidovit.

Fapta săvârșită de acest procuror e iarăși apă la moara noastră. Străinătatea va afla de nou, că în Ungaria cei-ce au acum puterea în mână caută să îndobitocescă cu ajutorul jandarmilor poporul român. Iar noi vom îndrăgi tot mai mult cărțile noastre de istorie, cari ne spun adevărul, și vom respinge cu scârbă ori-ce carte, ori-ce gazetă scrisă de dușmanii noștri, fie

în limbă străină, fie în limba noastră, căci numai otravă putem găsi în ele.

Articolul acesta era scris, când am primit știrea, că tribunalul din Murăș-Oșorhei a achitat (lăsat necondamnați) pe preotul și învățătorul din Agârbiciu, dar a hotărât, că biblioteca să rămână confiscată. În contra acestei sentințe avocatul apărării, dl Ladaï, a făcut apel.

Rămâne deci rușinea nemaipomenită pentru administrația și justiția țării noastre de-a se fi făcut unelte prigonitoare de cultură românească.

Comitetul partidului național se întrunește, după cum aflăm, în zilele acestea la Budapesta. Cu aceasta ocazie se vor debate afaceri interne de-ale partidului.

Cu cine trebuie să voteze alegătorul român? Răspunsul la aceasta întrebare ni l-a dat însuși prim-ministrul Ungariei, contele Khuen-Hedervary.

În ședința dietei dela 29 Martie n. deputații kossuthiști și mari mâncători de Români, contele Battyanyi, contele Apponyi, cel huiduit și bătut în America, precum și Polonyi au atacat guvernul, învinovățindu-l, că ajută pe Croați, ca aceștia să croatizeze orașul Fiume slăbind pe Italiani. Prim-ministrul a răspuns între altele următoarele:

Ce privește ținuta subcomunelor (comune, cari sunt în nemijlocită apropiere de Fiume), trebuie să constat, că ele sunt curat croate. Preoții lor n'au deci lipsă să le facă mai întâiu croate. *Ar fi contra firii, dacă cine-va ar vrea să facă din populațiunea, care e croată din străvechi, un element, care să sprijinească pe Italiani!*

Înțelege-vor acum acei ticăloși dintre Români, cari pentru câte-va coroane și-au vândut sufletul votând pe străin sau pe cel băgat slugă la străin, ce faptă scârboasă au săvârșit? Li-o spune însuși Ungurul Hedervary, că lucrează contra firii, adică contra legilor lui Dumnezeu.

Un preot, care-și face datoria. Deputatul Nadanyi a interpelat (întrebat) în dietă pe ministrul de justiție și pe cel al școalelor, că preotul român Roxin din Șudrici (comitatul Bihorului) îndeamnă pe Români să nu-și dea copiii la școala de stat și nu suferă în școală un abecedar maghiar. Amândoi ministrii au făgăduit cea mai strajnică cercetare.

Sub blăstămii neamului va cădea acel preot și învățător român, care nu va lucra din toate puterile lui, ca băieții și fetele noastre să învețe, unde e școală românească, numai din carte românească iar limbă străină numai cât cere legea.

Ce privește cărțile de școală, în școalele noastre confesionale se pot folosi, tocmai în înțelesul legii votate de dieta din Budapesta, *numai cărțile aprobate de comisiunile noastre.* E deci mișel acela, care introduce în școală românească carte străină neaprobată de autoritățile noastre superioare bisericesti, singurele, cari au dreptul să poruncească în școalele noastre.

Glasul unui procuror maghiar. Înaintea Curtii cu jurați din Oradia-mare s'a pertractat săptămâna trecută procesul intentat dlui Cornel Lazăr, conducătorul ti-

pografiei diecezane din Arad, pentru cartea răposatului Ioan Rusu-Șirianu „Iobăgia“. Dl Lazăr a fost achitat din cauza prescrierii (adecă trecuse timpul, în cursul căruia procurorul trebuia să ceară măsuri contra acuzatului).

În cursul acestui proces Karman Elek, procurorul, a ținut să dea o dovadă despre necultura și sălbătăcia lui hunică, zicând, între altele, următoarele:

„E de prisos să se mai traducă cartea aceasta plină de calomnii (minciuni înjosi-toare) la adresa poporului maghiar și la adresa descălătorilor acestei țări, pentru-că sunt însumi în situație de-a putea dovedi, că Maghiarii la venirea lor în țară n'au fost mai sălbatici decât alte popoare de pe acele vremuri, dar n'au fost cu nimic mai sălbatici decum sunt chiar până'n zilele noastre Valahii din Ungaria.“

Apărătorul, dl avocat Aurel Lazăr, a protestat cu energie contra acestor injulții de sălbatic, iar președintele Korn l-a muștrat pentru aceste vorbe nesocotite. Se înțelege însă, că toată presa stricată a Ungariei îl va ridică în slavă pe acest candidat la un post mai mare, dovedindu-se astfel din nou, că în Țara Ungurească un reprezentant al dreptății e pus pentru călcarea dreptății.

De altminteri tot semne de împăcare și egală îndreptățire!

Dieta s'a închis în 8 Aprilie, luând vacanțe de Paști până la 24 Aprilie n.

Internatul român din Oradea mare. Românii au în Oradea mare un internat, unde sunt îngrijiiți cu casă și masă elevi români, cari cercetează școalele din Oradea mare. Internatul acesta e un spine în ochii Jidano-Maghiarilor, de aceea au început să-și verse balele și în contra lui. Într'un articol din „Pesti Hirlap“ sunt atacați directorii acestui internat, care e un focar de *valahizare*, pentru-că mulți „Maghiari greco-catolici“ învață aici românește și au devenit cu timpul Români buni. Se face deci „iredentism“ în acest internat, de aceea trebuie luat din mâna consistorului român și pus sub administrația statului. Asta cu atât mai vârtos, că în actul de fondare, iscălit de împăratul Leopold al II-lea (1790—1792) nu se spune, că internatul ar fi românesc, ci numai greco-catolic.

Jidanul face pe prostul. *Maghiari greco-catolici* nu sunt pe pământ. Sunt însă Români nenorociți, atât în Săcuime, cât și prin părțile dela Oradea înspre ungurime, cari și-au uitat limba. Datoria bisericilor noastre naționale, greco-orientală și greco-catolică, e, ca să se îngrijească din toate puterile, ca acești Români să-și învețe din nou limba strămoșească. Căci nu se poate rușine mai mare pentru Român, acest neam ales și străvechiu pe acest pământ, decât atunci când își schimbă limba lui înrudită deaproape cu cea italiană și franceză (apoi spaniolă și portugheză) cu o limbă străină, care nici nu e europeană.

Un deputat foarte cuminte! E știut, că partidului lui Iusth, care s'a desfășurat de Kossuth, îi place să se joace de-a propaganda pentru votul universal. În felul acesta crede, că la alegeri va putea vâna pentru candidații lui și voturile unor alegători proști dintre Români și Slovaci. În ședința dela 24 Martie deputatul justhist Saghy s'a ocupat de chestiunea naționali-

tăților, care, și după el, e foarte însemnată pentru statul ungar, dar nu poate fi rezolvată decât în modul următor:

„Să se înăsprească măsurile împotriva naționalităților. Maghiarizarea să se facă cu mai multă stăruință. Să se sporească numărul școalelor primare maghiare în regiunile locuite de naționalități, pentru-că acestea să învețe limba maghiară.“

Paște murgule....

Supărarea și — mângăierea Sașilor. În Nr. 12 al Foi am arătat atacul îndreptat de „Pesti Hirlap“, foaie jidano-maghiară, contra Sașilor. Aceștia au fost cuprinși de o mare mâhnire. Și cum să nu, când ei se grăbesc a face, cu cale și fără cale, declarații ferbinți de dragoste față de „ideia de stat maghiar“, când conducătorii lor credeau mai tare, că au convins pe Maghiari, că fără Sași Ardealul e pierdut, căci l-ar înghiți „Valahimea!“ Deputatul lor Schuller a publicat un articol de apărare în „Pester Lloyd“. Redacțiunea acestui ziar a dat însă un adaus, în care laudă și pe Sași și pe „Pesti Hirlap“. Deputatul Neugeboren s'a adresat de-a dreptul către „Pesti Hirlap“. Și aici înzadar. În fine s'a milostivit deputatul Szerényi — Jidan de viță, ca și Vészi, fostul deputat săsesc dela Sebeș — și în dietă a ținut o vorbire, în care i-a laudat pe Sași, că sunt băieți buni și supuși „ideii“. După-ce au căpătat certificatul acesta, supărarea s'a potolit.

Ardelenii din Râmnicu-Vâlci. Am fost dat și noi știrea despre vărarea Jidanului Kleinberg în Cercul Comercial al Românilor din Râmnicu-Vâlci. Dl Alexandru Predovici publică în „Neamul Românesc“ următoarea lămurire:

„Îndată după acăpărarea Cercului Comercial de către Kleinberg, noi Români, atât Ardelenii, cât și pământeni, am înjghebat un nou Cerc Comercial, pe temeiul curat național, și am trimis dlui D. Simian, președintele Cercului Comercial cosmopolit (în care sunt de toate neamurile) demisia noastră colectivă (a tuturor împreună). Așa că acolo n'au mai rămas decât aceia, cari, probabil, nu sunt Români. Dl D. Simian, fruntaș al Ardelenilor din Râmnic, mare industriaș și fabricant, va crede, că-i șede mai bine între cei de-o lege și limbă cu domniasa, decât cu Jidanii și va veni acolo, unde este așteptat cu cinstea cuvenită și cu frățescă iubire. Astfel credem, că se va șterge de pe fruntea Ardelenilor o faptă urită.“

Le este frică de străinătate! Am spus în numărul trecut, că doi deputați din partidul popular maghiar, au vorbit, *de dragul voturilor slovacesti*, despre administrația „aziatică“, (cum o numesc și Maghiarii cumiști și drepti), care sugrumă pe Slovaci. În ședința dela 31 Martie Tisza s'a grăbit să ia apărarea acestei administrațiuni și să facă aspre imputări deputaților, cari hulesc pe funcționarii administrativi. Vorbind astfel despre ei, va afla străinătatea, ce năpastă sunt pe capul naționalităților și străinii vor zice: iată, că naționalitățile au dreptate, când susțin, că sunt asuprite în Ungaria.

Străinătatea de mult e convinsă despre barbaria dela noi, așa că nu mai are lipsă de mărturiile Ungurilor.

Alegerile din Bucovina. La alegerile pentru dietă au fost aleși 6 candidați ai partidului național român, 5 Ruteni, 2 Germani naționali și 1 socialist. Intr'un cerc va fi balotajiu, adică alegere nouă între cei doi candidați, cari au primit cele mai multe voturi.

Din Comitate.

Alba-de-jos. La adunarea de primăvară a congregațiunii, Românii au luat parte în număr frumos. Avocatul român, Dr. D. Sabo a interpelat (întrebat) pe vice-comitele — un baron Banffy — în privința unei mișelii săvârșite anul trecut când cu alegerile. Reușita dlui Maniu eră sigură. Ingroziți, Banffy, resp. prim-notarul Jocksmann poruncă prim-pretorului din Vinț, să oprească pe ori-ce străin ar veni în comunele românești, mai ales ca agent electoral, ca să agiteze și chinuească poporul „care și altcum în privința culturii stă pe o treaptă de jos”. Dl Sabo vrea să arete, cu ce arme murdare luptă administrația contra noastră.

Ce privește lipsa culturii, Românii nici nu avem nevoie să ne asemănăm cu cei cu cultură (?) maghiară. Numai Maghiarii se omoară între ei la alegeri, numai nemeșii maghiari mintesc și asupresc la alegeri.

Dl Maniu arată ticăloșia cea mare a funcționarilor din comitat, cari îndrăznesc să primească slujbe în acest comitat românesc fără să știe românește. Vorbește apoi și de drumurile cele rele din comitat, de cari nu se îngrijesc, încât oamenii își prăpădesc vitele. I-a răspuns Banffy, dar așa, că a dovedit din nou ce minte au nemeșii.

După adunare, membri români, în număr de 30, au ținut o consfătuire, în care s'au chibzuit asupra mijloacelor de luptă contra administrației, dușmane nouă, din comitat.

Târnava-mică. În congregațiunea (adunarea) extra-ordinară a comitatului Târnavei-mici, dl Dr. Romul Boila a interpelat pe vice-comitele, pentru-că a batjocorit adunarea despărțământului Asociațiunii ținută în Cetatea-de-baltă trimițând acolo 14 jandarmi. Vice-comitele a răspuns ca surdul din poveste. Tot dl Boila a mai vorbit și despre un călcător al legii comunale, renegatul notar Truța din Pănade, pe care l'a scărmanat consiliul comunal. A mai vorbit și la alte puncte din program, dar președintele i-a detras, în mod nelegal, cuvântul.

O să vadă faptele, dacă nu lasă să se audă cuvintele!

Murăș-Turda. La alegerile congregaționale din Deda (comitatul Murăș-Turda) au fost aleși candidații partidului național român, dnii Iosif Popescu, director la „Murășana”, Iosif Popescu și Nicolaie Gliga, preoți. Comitatul a nimicit alegerea, tocmai fiindcă reușiseră Români vrednici. Nu face nimic: Românii din cercul acela vor dovedi la alegerile cele nouă, că a trecut vremea, ca străinul dușmanos să mai capete votul Românului!

Turda-Arieș. În ședința comisiei administrative (consiliul comitatului) au fost mustrate șapte școale românești, parte pentru-că n'ar avea tot ce le trebuie, parte pentru-că sporul în limba maghiară n'ar fi îndestulitor. Pentru școala română din Budoiu-de-Câmpie s'a cerut închiderea,

iar în Ormeniș și Șeulia se vor deschide școale de stat. Inspectorul școlar, un fel de Szabo, cum a fost cel dela Făgăraș, și-a mai arătat mânia, pentru-că învățătorii noștri nu trec în cataloage numele copiilor români în limba maghiară, d. e. Szücs, în loc de Suci, Szentpali, în loc de Sâmpăleanu și alte pocituri de acestea. Atâta ar mai trebui, ca învățătorii români să maghiarizeze nume românești!

S'au mai publicat și nouăle nume pocite ale comunelor românești, făcându-se din Scărișoara Aranyosfő și alte prostii.

Portul românesc

și

Reuniunile de femei.

Adunarea Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei.

La toate popoarele din monarhie s'a pornit în anii din urmă o muncă întinsă pentru a scoate la iveală comorile ascunse în lăzile cu rufărie a-le țărănilor. Bătuși-au capul orășeni, ca să iscodească podoabe și chindisituri, dar când s'au văzut podoabele de pe hainele și obiectele țărănești, chindisiturile și sculpturile (crestăturile în lemn) s'au convins iute lumina, că la frumusețea lor nu va putea să ajungă nici când mintea oscoditoare a orășanului.

Locul de frunte în privința frumuseței chindisiturilor și crestăturilor îl ocupă în împărăția noastră Românii, ceea-ce s'a dovedit și la balul dat nu de mult în Viena, unde toate doamnele și domnișoarele erau îmbrăcate în costume cu chindisituri țărănești de-ale diferitelor popoare din Austro-Ungaria, iar arhiducesa Maria Iosefa, care-l patronă, eră îmbrăcată într'o haină minunată, împodobită preste tot cu chindisituri românești. Domni mari din străinătate, principi, conți (grofi) și baroni, își împodobesc odăile cu țesături și chindisituri de-ale țărănilor români. Dl Kiderlen-Wächter, fost ministru al Germaniei în București, acum ministru de externe al Germaniei, a trimis în Germania țesături și chindisituri românești în valoare de multe sute de mii de lei. În Londra, capitala Angliei, doamne mari nu mai poartă vara bluze (un fel de mâneci) orășenești, ci un fel de ii ca cele românești.

Frumusețea țesăturilor și chindisiturilor românești au înțeles-o și Maghiarii, căci unii dintre ei, făcând colecțiuni (adunări) de astfel de podoabe s'au grăbit să le facă cunoscute în străinătate spunând, că sunt maghiare! A fost deci lipsă, ca noi Românii să ne strângem comorile neprețuite ca frumusețe ale harnicelor noastre țărane și să le prezentăm străinătății ca aceea-ce sunt, lucrare și mîiestrie românească. Inceputul l'a făcut dl profesor Comșa dela Sibiu cu albumul de chindisituri și țesături și albumul de crestături românești. S'a mai alcătuit un album de chindisituri și de d-șoara Cosma, tot din Sibiu.

Un lucru de cea mai mare însemnătate în privința aceasta a făcut însă Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei, care la îndemnul și cu sprijinul doamnelor Elena Hosu-Longin și Victoria Dr. Erdeli au deschis la Orăștie cel dintăiu Atelier (lucrătoare, vercăș) pentru țesăturile românești.

Din raportul cetit în aceasta adunare s'a văzut, că Reuniunea are cu totul 154 membre (3 de onoare, 43 fundatoare, 86

pe viață și 22 membri ajutători), un număr cu mult prea mic pentru un comitat așa de mare și aproape curat românesc. Averele Reuniunii e de preste douăzeci mii de coroane, din cari 13 mii 376 coroane sunt depuse la bancă, iar restul reprezintă valoarea mobilierului, magazinului și a mărfurilor din atelier.

Atelierul a vândut în anul acum încheiat marfă în valoare de 5775 coroane, pecând cheltuielile pentru material au fost de 3672 coroane. Atelierul mai are în magazin marfă gata (porturi, acoperitoare, haine bisericesti) în valoare de 2405 cor. și material nelucrat în valoare de 2107 cor.

Adunarea a hotărât să aranjeze la vară în Blaj o expoziție a lucrărilor din atelier, unde lucrează 14 femei la 6 războaie.

Implinindu-se în curând 25 de ani dela înființarea Reuniunii, s'a hotărât publicarea unui *Album jubilar*.

Adunarea a votat și o adresă de mulțumită dlui Dr. Ioan Mihu, care a dat în mod gratuit casele sale din Orăștie pentru atelier.

Rămâne acum, ca Românii din comitatul Hunedoarei să dovedească pe viitor cu mult mai mult interes față de aceasta Reuniune vrednică, căci interesul lor va aduce roade îmbelșugate spre binele popoului nostru de-acolo și spre lauda popoului român de pretutindeni. Sunt cu atât mai mult datori să facă aceasta, pentru-că cele câte-va conducătoare ale Reuniunii nu s'au dat înapoi dela nici o jertfă, fie materială, fie de timp, pentru a ridica Reuniunea astfel, încât să fie fala neamului nostru.

Din România.

Lăptării cooperative

înființate de ministerul agriculturii din România.

Una dintre cele mai de căpetenie afaceri, cari se studiază la ministerul agriculturii din România, este înființarea de lăptării cooperative (în tovărășie). Dl Mantu, funcționar înalt în acel minister, cu ajutorul unor inspectori, a și întocmit mijloacele prin cari se vor înființa aceste lăptării.

Lăptăriile cooperative ce se vor înființa vor avea ca țință de căpetenie, să dea țărănilor puțința de a-și îndrepta lucrarea și spre alte afaceri, nu numai spre munca pământului.

Aceste lăptării vor fi cu totul în folosul sătenilor din jurul localităților, unde se vor înființa cooperativele.

Dintr'o cercetare făcută în jurul localității Runcu (Dâmbovița), unde se află un tamslac de vite al ministerului de agricultură, s'a găsit că se află în acele locuri preste 3500 de vaci, cari pot să dea pe fiecare zi între 3 și 6 chilo de lapte.

De aceea, prima lăptărie se va înființa la Runcu și nu mai încapă îndoială, că va da cele mai bune rezultate. Ministerul de agricultură va fi bine înțeles cel care va pune cea mai mare parte din capital și-și va rezerva conducerea cooperativei, aceasta în interesul înaintării cooperativei.

Pe de altă parte, unii din taurii ce au fost cumpărați în vara trecută de cătră o comisiune a ministerului de domenii, vor fi dați prin comunele, ai căror săteni fac parte din cooperative, deoarece astfel se vor putea obține rezultate și mai bune.

Dreptatea în Austria și dreptatea în Ungaria.

În *Austria* din aproape 30 milioane de suflete numai *un pătrar de milion* (250 de mii) sunt Români, aceștia mai toți în Bucovina.

Acești 250 mii de Români au avut în Reichsrathul (dieta) din Viena *cinci* deputați, Români curați și cu dragoste pentru poporul lor.

În *Ungaria* cu preste 20 de milioane de locuitori sunt preste *trei milioane**) de Români, cari au în dieta din Budapesta tot *cinci* deputați, cum are și a douăsprezecea parte din neamul nostru locuitor în Bucovina.

După sfânta dreptate ar trebui să avem 60 deputați români.

Și nu-i avem!

Cauza?

În *Austria* cel-ce ar vota pentru candidat străin, a doua zi n'ar mai fi suferit între conaționali lui. În *Austria* legea a făcut listele electorale după naționalități și acestea își aleg fiecare pe deputații lor naționali.

În *Ungaria* se revarsă toate hoțiile, toate minciunile, toate tâlhăriile, toate crimele, până și omorul, numai ca noi Români să nu ne putem alege pe candidații noștri naționali. În *Ungaria* avem și acum Români, cari își vând sufletul necuratului și votează pentru străinul ucigător.

Ce scriu alte gazete?

„*Tribuna*“ (Arad). Datoria noastră va fi de-a căuta să împiedecăm prin orice mijloace un lucru: *nu înființarea* nouăci bănci,**) ci *subscrierea acțiunilor ei prin Români*. Dacă nici un Român nu va subscrie acțiuni, afară poate de Mangra însuși, atunci banca va pierde ori-ce drept de-a se numi bancă româno-maghiară. Se va dovedi înc'odată, că Români nu primesc nici un fel de împăcare false (minicinoasă) pe alte terenuri, mai puțin pe terenul economic, și că singurul mijloc de a-i câștiga sunt concesiunile politice și naționale.

Dacă Români se vor abține de la subscrierea acțiunilor, atunci banca va fi curat ungurească și nu ne poate fi mai primejdioasă decât ori-ce altă bancă străină.

Datoria tuturor Românilor buni deci e de-a se abține de la ori-ce participare la noua bancă „româno-maghiară“, care de fapt e împotriva Românilor!

Români, nu subscrieți acții!

„*Unirea*“ (Blaj). Noi nu trebuie să facem altceva pentru sătenii noștri, decât aceea-ce face statul pentru Săcui. Incepe cu înființarea de reuniuni sătești pentru răspândirea cunoștințelor economice, aceasta o facem și noi. Își crește oameni de specialitate în școlile de economie, ne creștem și noi tot acolo. Locul e bun pentru a face creștere mai mare de vite, o facem aceasta cu ajutorul băncii din sat sau a reuniunii înființate spre scopul acesta. E locul potrivit pentru vie, pentru grădinarit sau pomărie, se rentează stupăritul sau alt ram economic, îl sprijinim pe acesta. Este unde-va puțin pământ, banca sătească are menirea a lua în arândă sau chiar a cum-

*) Dacă nu s'ar face în *Ungaria* recenzământul cel mai mincinos de pe fața pământului, noi ar trebui să fim aproape *patru milioane*.

** Aci e vorba de noua bancă maghiaroromână, pe care Mangra dimpreună cu alți rengași și cu Ungurii la olaltă voiesc să o înființeze la Oradea mare. Red. „F. P.“.

pără moșia domnească din hotar, finanțând (făcând toate socotelile) ea toată afacerea în locul sătenilor, cari la rândul lor va plăti pe rând.

Acestea sunt numai mijloace începătoare de organizație economică. Sunt însă de lipsă pentru a urni poporul, care în fața progreselor de azi pe teren economic stă ca încremenit. Cele dintâi succese vor aduce cel mai desăvârșit dor de o muncă uriașe. Am văzut comune, cari scoase odată din amorțeala, în care le-a aflat timpul modern, s'au aranjat întru toate cele economice astfel, încât sunt azi de necunoscut. Și nu numai atât, dar s'au format grupări de oameni plugari, cari au îndrăznit fără frică a-și băga capul în întreprinderi, de cari bătrâni nu cutezau să viseze. Și nu sunt rare fabricile de cărămizi cu aburi și aranjate modern, nici morile de foc, mașini moderne de îmblătit, toate înființate de oameni dela sate.

NB. Aici e vorba de însoțiri de credit sistem Raiffeisen, nu de bănci cu acțiuni.

„*Neamul Românesc*“** (București). Dl Vaida a vorbit, și, cum nici nu se putea altfel la un om de atâta temperament și de atâta energie, a vorbit foarte bine. Și un alt orator de frunte al Românilor din *Ungaria*, dl Stefan C. Pop, ne-a reprezentat și de data asta cu demnitate.

De unul și de altul s'a adus înaintea parlamentului din Pesta chestia românească în întregime și în toată cruzimea ei. S'au spus lucrurile pe față și în față. Ceea-ce s'ar putea crede, cel puțin după experiențele trecute de urlete, pumni ridicăți și amenințări cu moarte, că e cam greu. Dincolo (în *Ungaria*) nu sunt numai adversari adevărați, ci și cumpliti dușmani. Și de data aceasta, ori-cât și ori-cum ei ar fi întrerupt, *au ascultat*. Asta se vede, și e mare lucru. N'au ascultat pe domni Vaida și Pop, — ci altceva: dreptatea. Și a o asculta odată, înseamnă a-i face drum în sufletul tău.

E meritul deputaților români a-i fi silit să declare (Tisza și Hedervary), că toată retorica și curtenirea nu ascund nimic. Au spus amândoi, că poate fi o singură soluție a chestiei românești: respectarea drepturilor cetățenești ale Românilor, deși sunt Români, dacă-și părăsesc caracterul distinctiv românesc, cu amintiri și speranțe, și recunosc, ba servesc ideea de stat maghiar.

Stiri politice din străinătate

Turcia. Starea dinlăuntru a acestei împărății mari, care în Europa drept, că nu mai are atâtea provincii, dar se întinde pe o suprafață mare în Asia și mai puțin în Africa, e din cele mai încurcate.

În Europa, cea mai mare bătaie de cap îi face poporul viteaz al *Albanezilor*. După telegrame sosite mai ales din Italia și Muntenegru, Albanzii se află în plină revoluție. Inarmarea lor s'a făcut și se face repede, iar în locul armelor vechi confiscate (luate) anul trecut de Turgut-Pașa, care a potolit cu foc și sabie revoluția albaneză, Albanzii au știut să-și câștige alte arme, și încă de cele mai nouă și mai bune. De mare ajutor le-a fost în privința aceasta locuitorii din micul regat nou al Muntenegrului.

Despre cauzele acestei nemulțumiri nepotolite a Albanzilor am mai vorbit. Sub Sultanul detronat Abdul-Hamid încă se

*) Gazeta marelui nostru istoric, dl Nicolae Iorga, profesor universitar și căpetenia partidului naționalist-democrat.

răsculau, dar acesta știă să-i potolească cărând, dându-le beilor (nobililor) lor bani și titluri, iar la ceilalți iertându-le ori-ce fel de dări și liberându-i de serviciul militar. Ca să și-i câștige și mai mult de partea sa, și-a format garda împărătească numai din Albanzi, pe cari îi plătiă din greu.

După detronarea lui, Junii Turci mulți dintre ei umblați ca ofițeri prin țări civilizate, mai ales prin Germania, au făcut greșala de-a încerca să-i silească dintr'odată să plătească dări ca toți ceilalți locuitori ai împărăției și să facă și serviciul militar. La un popor, care de mii de ani — Albanzii sunt cel mai vechiu popor din Europa de meazăzi și de mijloc — n'au fost deprins cu plata dărilor și cu serviciul militar de sălă, nu se pot schimba așa de ușor obiceiurile. Au mai făcut Junii Turci încă o greșală mare. Cea mai mare parte a Albanzilor sunt de legea mohamedană, ca și Turcii. Pentru aceea ei însă nu vor să știe de cărțile tipărite cu litere arabe (litere turcești nu sunt), ci au pretins, ca pretutindeni în școlile lor să fie limba albaneză și să se învețe din cărți tipărite cu litere latinești (adecă românești), căci limba lor se aseamănă încât-va cu limba noastră. Junii Turci nu vor însă să audă de așa ceva. Aceasta încă a îndârjit pe Albanzi și mai tare, așa că acum vor să lupte cu toată puterea pentru autonomia Albaniei.

Guvernul turcesc face acum pregătiri uriașe, ca să înăbușească și răscoala cea nouă. Din Asia mică, unde sunt cei mai mulți Turci, vin regimente preste regimente, cari toate se îndreptează înspre Albania.

Ar fi de dorit, ca Turcii să înțeleagă odată, că în împărăția lor sunt numai două popoară, pe cari ei se pot sprijini totdeauna: Români de-acolo, cari sunt în număr mai mic, și Albanzii. Ca să și-i facă pe aceștia prieteni buni, trebuie să le dea toate libertățile cu privire la dezvoltarea lor culturală și economică și să-i ia mai cu frumosul, ca să-i deprindă și pe ei cu sarcinile, ce se cer astăzi dela cetățenii unui stat civilizat.

Nici în *Yemen* (Arabia) revoluția Arabilor nu e încă de tot potolită. Guvernul nădăjduiește, că în curând va isprăvi acolo, dar își dă seamă, că aceasta va costă încă mulți bani și multe vieți omenești.

Multă bătaie de cap îi face guvernului și *Macedonia*, unde bandele se înmulțesc mereu și jefuesc poporul. Mai îngrijitor e faptul, că în armata turcescă ivesc tot mai des cazuri de nesupunere. Unele regimente s'au împotrivit trimiterii lor la *Yemen*, s'au întâmplat cazuri, soldații și-au omorât pe ofițerii lor, cum a fost și uciderea unui ofițer german, cu numele Schlichting, care era în serviciul armatei turcești. Subofițerii (frunțașii, geșierii), caporalii, sergenții (firării) și sergenții-majori (strajameșterii) au început să se arete și ei nemulțumiți, ba au format chiar o societate amenințând cu o revoluție a trupelor.

Bulgaria se folosește de aceasta să biciune a Turciei și lasă, ca pe teritoriul ei să se formeze bande înarmate, cari au trecut în *Turcia*. Rusia face întărituri mare la granița dinspre *Turcia* din Asia, făcând aceasta să cuteze să protesteze.

Am arătat toate aceste împrejurări grele, pentru-ca cetitorii noștri să priceapă mai bine știrile, pe cari le vom da din înaintea despre cele-ce se vor întâmpla în *Turcia*.

Dela „Asociațiune“.

Sedința comitetului central.

Comitetul central al „Asociațiunii“ în ședința ținută la 6 Aprilie n. a decis ca înmormântarea repositului președinte Iosif Șterca Șuluțu să fie descrisă amănunțit în revista „Transilvania“, publicându-se toate Cuvântările funebrele și toate telegramele de condolență primite de biroul Asociațiunii. Totodată a luat dispoziții pentru procurarea unui portret al fostului președinte ce se va atârna în sala de ședințe a comitetului central.

S'a hotărât, ca să se tipărească „Biblioteca populară a Asociațiunii“ în 15,000 de exemplare, fiindcă din cele 10,000 de exemplare tipărite abia mai sunt în deposit câteva sute, iar pentru răspândirea Bibliotecii s'a hotărât: a) să se facă o circulară către toate despărțămintele, ca cu ocazia prelegerilor populare să înscrie cât mai mulți membri ajutători ca abonați ai Bibliotecii. Să se trimită fiecărui despărțământ câte un deposit din broșurile apărute, pe cari să le plaseze cu ocazia prelegerilor populare și la adunările cercuale. b) Să se facă o adresă către toate băncile noastre ca să primească în deposit un anumit număr de exemplare, pe cari să le desfacă la clienți, cum fac băncile „Bihoareana“ din Oradea-mare și „Mercur“ din Năsăud. c) Conferențiarul agronomic să facă propagandă pentru răspândirea Bibliotecii cu ocazia prelegerilor ce le ține la sate.

Prin aceste mijloace desigur că „Biblioteca populară a Asociațiunii“ în curând va ajunge la cifra de 15,000 de abonați. Într'un singur an se vor răspândi deci în popor peste 150,000 de broșuri, ceea-ce înseamnă un pas uriaș făcut de prima noastră instituție culturală pentru educația țărănimii. Indemnăm și noi pe toți cărturarii să stăruie din răpuzeri pentru răspândirea „Bibliotecii populare a Asociațiunii“.

Dela despărțămintele Asociațiunii.

Despărțământul Blaj a ținut prelegeri populare în Bucerdea, Crăciunel și Sâncel.

La conferența din Bucerdea au luat parte domnii Dr. Iuliu Maniu, Stefan Roșian, Stefan Pop și Ioan Pop. Frumoasa biserică din Bucerdea, unde s'au ținut conferența, a fost plină de poporul nostru setos după luminarea sufletului.

Dr. Maniu le-a tâlcuit într'un mod limpede rostul Asociațiunii și foloasele învățaturii: a scrisului și cetitului. Părintele Roșian a vorbit despre urmările beției nimicitoare de suflet și de trup, arătând cu pilde luate din nenorocirile zilnice, la ce ajunge familia și neamul bețivului.

La Sâncel au luat parte domnii Aurel C. Domșa, Gavriil Precup, Sever Pop și doamna Livia Comșa.

Dr. Domșa a vorbit despre Asociațiune și scopurile ei culturale, precum și despre foloasele învățaturii. Dr. Precup a arătat păcatele noastre: beția multora, ceretele, luxul (mândria și cheltuiala fără socoteală pentru podoabe), neprețuirea timpului, dând, prin pilde din viața de toate zilele, povețe pentru îndreptare. La sfârșit dr. Domșa îndeamnă țărani să se înscrie membri ajutători, ca să poată avea cât mai mulți Biblioteca Asociațiunii.

La Crăciunel au mers din Blaj domnii Al. Ciura, Nic. F. Negruțiu, Dr. D. Sabo, Emil Negruțiu și d-șoara Negruțiu. Și aici li-s'avorbit de către dr. Ciura

despre Asociațiune, îndemnând oamenii să ia parte la adunarea generală, ce se va ține anul acesta în Blaj. Îndeosebi femeile să nu uite a aduna și trimite la expoziția dela Blaj țesături și lucruri de mână cât mai frumoase, ca în febul acesta să se dovedească hărnicia și iubirea de frumos a neamului nostru. Dr. N. F. Negruțiu a vorbit despre „Biblioteca populară a Asociațiunii“, îndemnând poporul să se înscrie în număr cât mai mare între membrii ajutători. Dr. avocat Sabo vorbește de alipirea ce trebuie să avem către biserică, școala și toate întocmirile noastre pentru cultura națională. Vorbește apoi despre marea înșămănată a tovarășilor agricole, îndemnând pe oameni să se înscrie la reuniunea „Plugarul“ din Blaj.

Despărțământul Murăș-Oșorheiului. De când s'au înființat în Murăș-Oșorhei cele două sucursale ale băncilor noastre din Sibiu, „Albina“ și „Lumina“, numărul cărturarilor români cu dor de-a munci pentru poporul nostru s'a mărit. Aceasta s'a cunoscut îndată și în activitatea (munca) acestui despărțământ, care până acum părea adurmit.

Vrednicii frunțași au ținut până acum conferențe în comuna Chebelea-Sânt-Ana și Sângiorzul-de-Murăș.

Dr. director al despărțământului, N. Vulcu, a vorbit în mod însuflețit despre iubirea de neam și limbă, păstrarea credinței, datinelor și obiceiurilor strămoșești precum și a portului românesc, acolo pocit de tot. Dr. I. Radeș vorbește temeinic despre asocierea economilor pentru caz de moarte, fie la oameni, fie între vitele plugarului. Arată foloasele cele mari, pe cari le pot avea oamenii din asemenea tovarășii și-i îndeamnă să le înființeze în fiecare comună.

Dr. Manea, contabilul sucursalei „Albina“ a vorbit despre beție și urmările ei cu atâta însuflețire, încât poporul, după terminarea conferenței, îi sărută mâinile.

Scurt timp după aceasta conferență, vrednicul preot și adevărat păstor sufletec, dr. Nicolae Motora a și întemeiat o tovarășie pentru asigurare în caz de moarte, la care s'au înscris numai decât 250 de membri.

Bucurie mai mare nu simte năcăjitul gazetar român ca atunci, când poate vesti astfel de lucruri frumoase despre lucrarea preoților și învățătorilor noștri. Dorim din tot sufletul, ca astfel de știri să împodobească fiecare număr al „Foii Poporului“.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la Anul-nou costă 3 coroane 20 bani.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Literatură și știință

Drum pustiu.

Măna sorții ce mă poartă
M'a adus la umbra ta,
Drum pustiu, cărare moartă
— Ce m'ai rătăcit așa?
N'a mai fost și pentru mine
Liniște și cer senin —
De-mi înec pustia 'n lume
Bucurie și suspin?

Nu e vatră cât e firea,
Chilioară sau bordei,
Ca să-mi pot scuti iubirea
Sub acoperișul ei?

Am sădit pe deal la cruce
Al credinței busuioc,
Păsărelele-mi vor duce
Sămânța din loc în loc,
Și-a nădejdei verzi vlăstare
De pe crengi ce voi tăia
Ca să-ți pot urma cărare —
In sălbătăcimea ta.

Maria Cuișan.

Sfârșitul unui om.

De Alex. Țințariu.

Când Ioan Tulbure și-a vândut casa, ca să-și cumpere alta la loc mai bun, sătenii din ullța cea, dar mai cu seamă cei doi vecini Tănase Pipirig și Sandu Butuc, și-au pierdut liniștea și cumpătul, par'că ardea pământul sub picioarele lor.

Invinuiu ei pe Ioan Tulbure, că nu a aflat el alt cumpărător, ci chiar pe Ilie Brusture.

— Ce știam să fac? zicea Ioan. Într'o zi a venit Ilie la mine și mi-a spus că vrea să î-mi cumpere casa. Mi-o plătește bine, căci îi place de ea. Știind eu că ce om e Ilie, am căutat să-l îndepărtez, dar nici vorbă de așa ceva. În sfârșit, tocmindu-ne, mi-a plătit banii. Sunt bucuros că am scăpat de el...

Ilie Brusture e cel mai rău și păcătos om în satul Valea-scurtă. Are vre-o treizeci și cinci de ani, statura lui e mijlocie, părul capului e roșu și creț, iar ochii mici, cu privirea vecinic răutăcioasă.

Pentru întâia dată când îl vezi, simți că în el clocotesc nenumărate patimi urâte; din fața, mișcările și vorbele lui îndată înțelege, că ai de-a face cu un om, pe care e bine să-l ocolești, să încunjuri ori și ce schimb de vorbe, ori ce treabă cu el.

Abia dacă este vre-un om în sat, cu care Ilie Brusture să nu se fi certat, să nu îi fi făcut vre-un rău, vre-o pagubă.

Așa odată, primăvara, a tăiat de pe un jugăr vița de vie alui George Muntean, pentru-că acesta nu l'a împrumutat cu niște bani; altădată în ziua de Crăciun a dat foc unei clăi de fân alui Mitru Tăciune, din pricina că Mitru, om cinstit, cuminte și cu trecere, i-a zis într'o zi, că ar fi bine dacă și-ar schimba firea și să fie și el om ca alți creștini.

Mai mult suferă nevasta și cei doi copii ai lui Ilie. Nu trece zi ca el să nu se certe cu Dochia, pe care nu o mai slăbește din bătaie, deși, biata, e o femeie împotriva căreia nu poți să zici nimica rău.

Dochia, de multe-ori a voit să își pună sfârșit zilelor, căci păharul suferințelor ei e prea plin și ea nu mai poate să-și înecă amarul.

Suferințele de cari e părtaşă, din zi în zi tot mai nemiloase sunt; ele trebuie să o biruiască, căci nu li-se mai poate împotrivi, nu mai poate suporta durerile ce izvoresc din rana așezată pe inima ei.

Din pricina copiilor însă, pe cari îi iubeste așa de mult, n'a avut tărie, n'a putut să-și ducă la îndeplinire gândul...

Ilie Brusture neîncetat bate calea la oraș, la judecătorie și întotdeauna e pedepsit pentru faptele lui atât de nesocotite și nebune.

Până acum a plătit o sumedenie de bani ca pedeapsă și pentru cheltuiala din închisoare.

Toate acestea au avut ca urmare, că din cele douăsprezece jugăre de pământ moștenite dela părinți, în vreme de patru ani, Ilie a vândut cinci jugăre, rămânându-i numai șapte și casa, cari însă sunt însărcinate cu datorii.

— Ilie, a zis odată Dochia, noi în scurtă vreme o să ajungem cerșitori pe drumuri, dacă tu nu judeci mai bine lucrurile ce le faci.

— Auzi, nevastă, mie nu-mi trebuie învățăturile tale. Să taci și să nu-ți umble gura, întocmai ca o moară stricată.

— Nu pot să tac, căci numai eu simt durerea ce îmi sfășie inima când mă gândesc, că Stefan și Sandu, din urma ta o să rămână ca vai de ei...

Dochia n'a mai putut să urmeze, căci Ilie s'a repezit la ea și a început să o lovească cu pumnii.

— Teucid, ticăloaso! răcniă el.

La această vorbă, Dochia a fost cuprinsă de un fior tainic, până acum ei necunoscut.

Să moară ea? Nu! Ea nu e iertat să moară, căci are mari și sfinte datorințe de îndeplinit pe pământ.

Facă Ilie ori și ce cu ea, numai să îi cruțe viața... Ea, acum să îngrozește de moarte, pe care, altădată, de atâtea-ori a cerut-o...

Iubirea ei de mamă o să supoarte toate durerile și suferințele, toate ticăloșiile lui Ilie.

— Eu sunt mamă, eu vorbesc în numele nefericiților noștri copii, striga ea, plângând cu hohot.

Dar Ilie n'a luat în seamă vorbele Dochiei, la auzul cărora, alți oameni în întreaga lor ființă, s'ar fi cutremurat.

Rodul grâului a fost îmbelșugat. De pe fețele sătenilor din Valea-scurtă se putea ceti că ei sunt mulțumiți; munca lor atât de grea și istovitoare de puteri, n'a fost zădarnică, căci Atotputernicul a răsplătit-o cu prisosință.

Oamenii au gătat cositul și adunatul grâului și au început să îl treere.

Sandu Butuc într-o zi de Sâmbătă a gătat cu adunatul grâului lui. Ziua următoare fiind zi de Duminecă, a odihnit ca tot creștinul, cu gândul că mâne zi, adecă Luni să se apuce și el de treerat.

Duminecă însă, îndată după miezul nopții, vecinul său Ioan Păcurariu, care s'a fost culcat în curte, a văzut că arde grâul lui Sandu.

Intr-o clipită s'a sculat, a fugit la uliță, strigând:

— Foc! Foc!

Apoi cu puterea a bătut în fereastră la Sandu Butuc.

— Sandule, scoală, căci i-ți arde grâul!...

În fruntea celor ce să căzniau să stângă focul a fost Ilie Brusture. El alerga în toate părțile ca și când și-ar fi pierdut mintea.

— Cine e nelegiuitorul? să întrebau îngroziți sătenii.

Jireada de grâu ardea numai la un capăt al ei, unde a fost pus focul. Ilie Brusture s'a urcat pe vârful celuiilalt capăt și arunca jos snopii, pe cari oamenii îi duceau în curte.

Deodată, într-o singură clipită și ca prin farmec, întreaga jireadă a fost cuprinsă de necruțătoarele și sălbaticile flăcări a-le focului.

— Ajutor! Ajutor! a strigat Ilie Brusture.

Glasul lui par'că venia din altă lume. Ilie nu se mai vedea din marea de flăcări.

În clipita următoare, niște oameni, cei mai aproape de foc, au auzit cele de pe urmă vorbe a-le păcătosului:

— Eu am pus focul... M'a ajuns bătaia lui Dumnezeu...

Unde dai și unde creapă!

Cântam așa 'ncet, prin casă,

In spre sara de Florii:

— „Iar de nu mai știi nimica,

„Fă-ne Doamne iar copii“!

Nevăstua dela masă

Adauge încetinel:

Doamne-auzi-i rugăciunea

Să mă scap de-un drac ca el!...

Petru O Orlățan.

Glume și snoave

Anecdota despre Regele Carol al României.

În cursul unei călătorii, Regele Carol a trecut prin Cernăuți. La gară a fost întâmpinat de toți fruntașii Români din Bucovina. Adresându-se în limba românească baronului Mustață, acesta i-a răspuns nemțește. Regele a repetat întrebarea pe românește. Mustață i-a răspuns tot nemțește, că nu știe românește. Atunci Regele:

— Nici eu nu știu nemțește, așa că nu putem vorbi împreună.

Râde hârb de ciob.

Des de dimineață se 'ntâlniră'n drum un orb d'un ochiu și-un cocoșat. Da acela orb d'un ochiu de colo, ca să-și bată joc de cocoșat (ghebos):

— Da unde te duci mă, cu povara aia 'n spate?

— La gară.

— Grăbește-te, să nu perzi trenul!

— Las, că nu-l perd, că e așa de dimineață încă, de tu n'ai deschis încă fereastră, — îi răspunse cocoșatul celui orb d'un ochiu.

Poezii populare.

De pe Valea Hârtibaciului.

Culese de *Simon Avram* june în *Vărd.*

Foaie verde viorele,
Mândruțică din vâlcele
Dă-mi și mie floricele,
— Bădișo n'am flori de dat,
Că azi-vară n'a plouat.
Și-am plătit de le-a udat
Cu bani dela un amant
Și-am plătit de le-a sădit
Cu bani dela un iubit.

Frunză verde trei bujori
Vai de mama cu ficii,
Că plânge de multe-ori.
Dară mama cea cu fete
Plânge-odată, dar cu sete.

Frunzuliță rosmarin,
Mândruță gură de crin,
Spune-mi seara când să vin?

Lelea de urâtul furcii
Năpusti casa și pruncii.
Să duse-'n pădurea verde
Și vai că fusul o vede
Și după ia să repede.
Se duse-'n pădurea rară
Să 'ntâlni cu fusul iară.
Să 'ntoarse la făgădău
Furca țop în drumul său.

Frunză verde iarba'n spică
Dorul mândrei rău mă strică.
Frunză verde iarba crește
Dorul mândrei mă topește.
Că dorul dela părinți
Îți vine și-l mai și uiți,
Dar de dor dela om drag
Umbli tot ca cel beteag.
Ca cel beteag de lingoare,
Dar inima nu te doare.
De lingoare păru-ți pică,
La inimă nu te strică,
De dragoste păru-ți crește
Inima rău și-o topește.

Plânge inima în mine,
Ca și-un copil de trei zile
Copilul plânge și-'nceată
Inima mea nici-odată.

FELURIMI

Un leac bun în contra beției.

Un căruțaș tinăr bea mult rachiu. „Prietenec“, îi zise un doctor, pe care-l ducea de multe-ori în căruță, „ai să mori în curând, de nu te vei lăsa de rachiu“.

— Nu pot, dle doctor, sunt prea obișnuit. Trebuie cu ori-ce chip să beau în fiecare zi această sticlă de rachiu.

— Bine, zise doctorul, mâne îți voi aduce un leac minunat.

A doua zi, doctorul aduse bolnavului său o cutioară plină cu petricele.

— În fiecare zi, spuse căruțașului, vei arunca în sticla cu rachiu una din aceste petricele; dar să le lași, în fiecare zi, în sticlă. Vei vedea, că în curând rachiul nu-ți va mai face nici un rău.

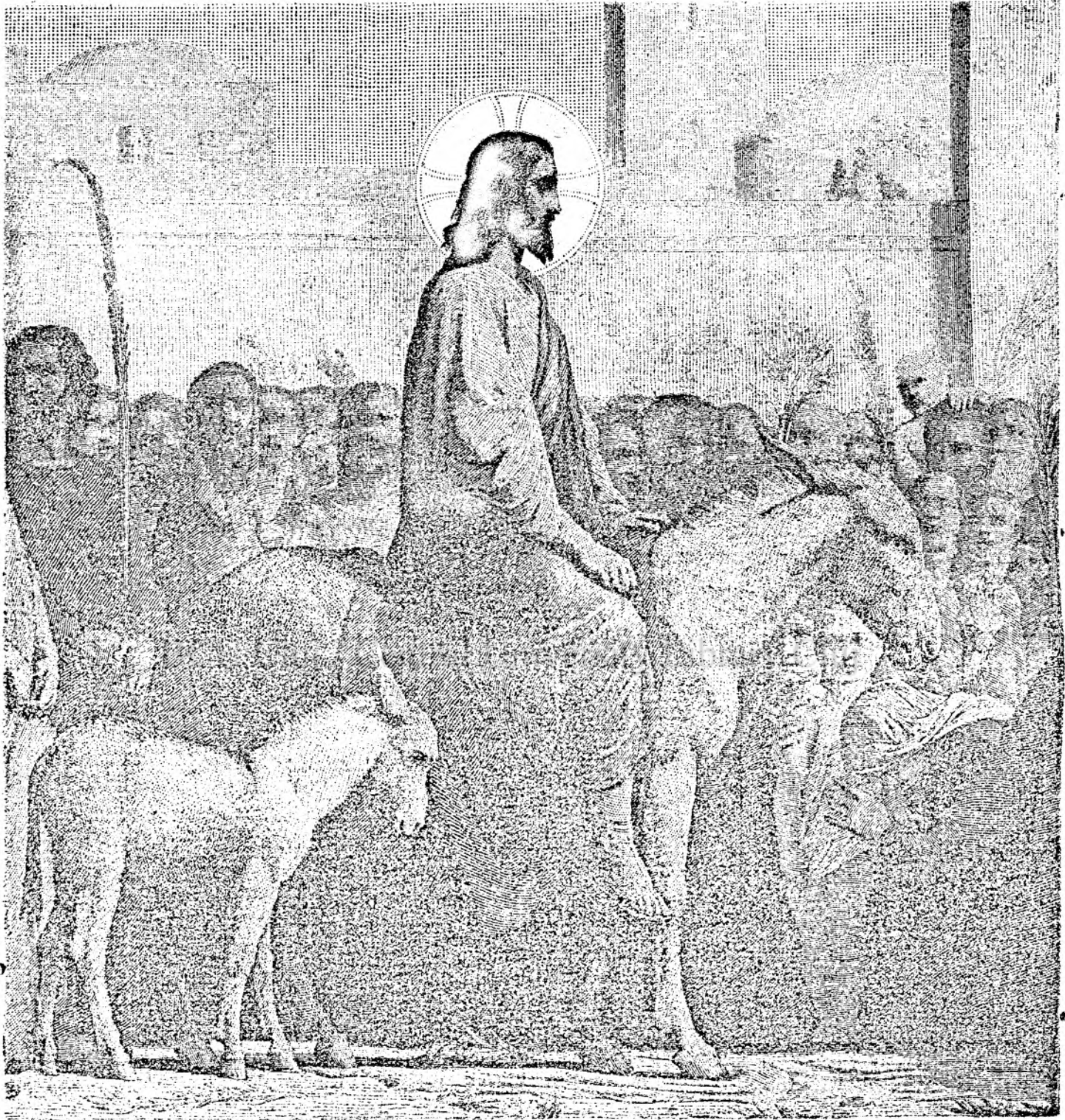
Căruțașul urmă sfatul medicului.

Astfel, în fiecare zi, bețivul bea câte-va picături mai puține. Când sticla fu plină de petricele, bolnavul perduse cu desăvârșire obiceiul său vrednic de plâns.

Intrarea lui Isus în Ierusalim.

Intrând Isus Hristos în Ierusalim, — după cum ne arată chipul nostru, — călare pe asin și încunjurat de învățăceii săi, poporul l'a întâmpinat cu stâlpi și ramuri de finic. Mulți își așterneau înaintea lui vestmintele și i-să închinau până la pământ, cântându-i:

„Osana, Fiul lui David! Biue este cuvântat cel-ce vine în numele Domnului“....

Versul Florilor.

— Vers ce se cântă la acest praznic în frunțașă comună Săliștea Sibiului. —

Veniți cu toți dimpreună
Să 'mpletim și noi cunună,
De odrasle înverzite
Și de stâlpi înflorite.
O! O! O! fraților!

Pe Isus să'ntimpinăm
Și lui să ne închinăm
Și a-le noastre vestminte
Să le-așternem înainte.
O! O! O! fraților!

Tot omul să i-se 'nehine
Că la Ierusalim vine,
Pe asin încălecând
Cu dreapta bin' cuvântând.

Să 'mplinească prorocia
Ce a grăit Isaia,
Fetei Sionului scrie
Că 'mpăratul va să vie.

Veniți toți cu glas frumos
Să laudăm pe Hristos,
Cu glasul coconilor
Și al sugătorilor.

Veniți și noi să privim
Cântând ca'n Ierusalim:
Osana dintru 'nălțime
Că Hristos Dumnezeu vine.

Hristos vine cu blândete
Pe popoară să le'nvețe,
Pe asin să odihnește
Că mândrie n'e poștește.

Astăzi toate prăznuiesc
Și pe Dumnezeu vestesc,
Muntele Sionului,
Biserica Domnului,
Muntele cu umbra deasă
O fecioară mai aleasă,
Și cântă mare mulțime
Osana dintru 'nălțime!

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 18 Aprilie n.

† **Nicolae Densușianu.** În ziua de Bunavestire a răposat, în București Transilvăneanul Nicolae Densușianu, în etate de 65 de ani. A fost fratele profesorului Aron Densușianu dela universitatea din Iași, mort și el mai de demult. Nicolae a fost un cunoscut istoric, dela care avem, între altele, cartea cu documente referitoare la boierii de pe Țara-Oltului, apoi minunata istorie a Revoluțiunii lui Horia. Cartea aceasta fusese oprită la început de guvernul din Budapesta, așa că n'a putut pătrunde în Ardeal. Mai târziu însă și-a tras seama și a slobozit-o, de sigur de rușine, căci se întemeia pe documente aflătoare cele mai multe în arhivele din Ungaria.

De zece ani lucră la o istorie a Românilor. Ajunsese cu tiparul la coalele din urmă, când moartea îi tăie firul vieții, așa că n'a mai avut parte să-și vadă lucrarea ieșită gata din tipar.

În anii din urmă a fost bibliotecarul Statului Major (ștabului) armatei române din București.

Odihnească în pace!

Cele mai nouă dăruiri ale marelui binefăcător Stroescu sunt următoarele: Pentru bisericile din Coășd, Sartăș, Vâlcelele rele, Suplac, Făurești, Abuș, Berghia, Cristiș, Cheia-Râmățului, Mușin, Agrișteu, Bichigi, Cincșor, Șercăița, Sâmbăta de sus, Fornadia, Topârcea și Cerbia, câte 200 coroane, Șarpotoc 500 coroane; iar pentru școlile din: Cornățel, Hărăstăș, Berghin, Nadășul săsesc, Iescu, Poiana Șohodolului și Hoghilac câte 500 coroane. La oltă au primit 19 biserici și 7 școale suma de 7600 coroane.

De unde s'a dat, Dumnezeu să împlinească!

Portretul lui Iosif Sterca-Șuluțu. Un frumos portret pe pânză în olei a executat bine cunoscutul și talentatul nostru tânăr pictor *Savu Albescu*, originar din Boița Sibiului. Acest portret reprezintă pe vrednicul fost președinte al „Asociațiunii” și președinte al institutului „Albina”, răposatul *Iosif Sterca-Șuluțu*.

În această lucrare dl Albescu ne înfățișează o nouă operă de mare valoare, ce tradează talent și artă vrednică de toată lauda. Acest portret, cât și alte lucrări ale dlui Albescu, ne îndreptățesc a spera, că domniasa ne va da într'un viitor apropiat tot mai multe și mai mari lucrări de valoare.

Portretul a fost cumpărat de institutul „Albina” și așezat în sala de consiliu.

Dl Albescu mai este însărcinat spre a executa și un al doilea portret, pentru sala consiliului „Asociațiunii”.

Paștile soldaților români greco-catolici. Ministrul honvezilor a hotărât, ca Românii greco-catolici să capete concediu (urlaub) de Paști deodată cu Ungurii romano-catolici. Aceasta fiind o prostie, căci obiceiurile și sărbătorile bisericesti sunt deopotrivă la toți Românii, fie uniți sau neuniți, dl deputat Stefan C. Pop a rugat pe ministrul de honvezi să-și schimbe hotărîrea și să lase pe Românii uniți să-și serbeze Paștile lor românești. Dacă ministrul nu va împlini rugarea, dl Pop, se va adresa arhiducelui moștenitor sau chiar împăratului.

Omorârea unui pictor român. În anul 1903, când își făcea dl Victor Lazăr, fostul redactor al „Foi Poporului”, iar acum colaborator al nostru, cele cinci luni de închisoare în Seghedin, venise pe cinci zile, pentru duel, și un tânăr român cu numele Ioan Secoșan. Tot timpul, cât a stat acolo, a pictat: pe Românu încluiat acolo, pe panduri, flori frumoase etc. Îți era mai mare dragul să privești, cum de sub mâna lui măiastră răsăreau florile, ca și când ar fi naturale. Aflăm acum, că acest pictor talentat, care izbutise să ajungă la o școală de pictură din München (Bavaria—Germania), la reîntoarcerea acasă a fost împușcat de ajutorul de notar din Szerbitebe (comitatul Torontal). Cauza a fost o ceartă pentru bani. Secoșan, străpuns de patru gloanțe, a murit numai decât.

Înc'o bancă, care-și cunoaște chie-marea. Banca „Câmpiana” din Mociu (de pe Câmpie) și-a ținut nu de mult adunarea generală. Și'n anul acesta a dat 13 procente din câștigul curat (din fiecare sută de coroane a dat 13) pentru scopuri culturale, adică pentru ajutorarea școlilor de pe Câmpie, pe cari le ajută pe fiecare cu 200—250 coroane la an. În felul acesta aproape toate școlile au scăpat de urmările barbarei legi a lui Apponyi. Banca aceasta mai face ceva: împarte în fiecare an sute de călindare bune și cărți românești printre țărani noștri de pe Câmpie. O astfel de pildă strălucită grăiește singură tuturor celor-ce vor să înțeleagă.

Meseriașii din Brașov. Gazeta săsească „Kronstädter Zeitung” din Brașov se plânge, că meseriașii români s'au înmulțit în unele meserii așa de mult, încât întrec pe toți străinii la un loc. Iată cum se prezintă:

	Sași	Români	Unguri	Jidani
Cismari	11	102	17	—
Pantofari	23	79	24	1
Cojocari	3	14	—	—
Ferari	14	20	5	—
	51	215	46	1

E adevărat, că în alte meserii ne întrec încă străinii, dar pe lângă o organizare bună și îndemn cătră meserii trebuie să ajungem la un număr mai mare și în celelalte meserii. Numai prin meserii și comerț putem cuceri orașele de pe pământul românesc. Dar meseriașii și comercianții trebuie să se organizeze apoi în societăți naționale, culturale și economice, ca să poată purta lupta cu meseriașii și negustorii străini.

Sanatoriul din Avrig și Colonia de copii din Ocna-Sibiului. Se apropie termenul pentru deschiderea acestor două instituțiuni umanitare. Atragem deci atențiunea celor interesați asupra lor și îi îndemnăm să nu întârzie a cere să fie primiți în una din aceste instituțiuni. Sanatoriul din Avrig e susținut cu banii, ce se adună dela populațiunea comitatului Sibiu ca arunc comitatens; în urmare e de dorit, ca cât mai mulți Români să caute a profita de favorurile sanatoriului. — În sanatoriul dela Avrig să primesc numai persoane trecute de 14 ani, iar în colonia dela Ocna numai copii dela 6 până la 12 ani. — Bolnavi de tuberculoză pulmonară (oftică) nu se primesc. Reflectanții trebuie să fie din comitatul Sibiului. — Deslușiri mai de aproape poate da ori-care medic. — Cererile să se adreseze Reuniunii igienice comitatense în Sibiu și să se trimită dom-

nului *Dr. Heinrich Schuller*, medic comitatens.

Ce cultură au funcționarii administrației. Întâmplarea o povestește o foaie maghiară. Românii din Hălmaș au aranjat o petrecere. Aceasta eră pe sfârșite, când veni în sală prim-pretorul cercului, Lovich Gyula, având la braț două femei stricate. Se'nțelege, că intrarea acestui bădăran cu astfel de lăpădături într'o societate de băbați și femei cinstite, i-a supărat foarte pe Români. Ca să arete însă, că Românu are o altfel de cultură decât un Gyula oarecare, nu l'au scos în palmi afară, ci au rugat pe aranjatorii balului să-i spună cu buna, să plece de-acolo. Provocat să plece, el a răspuns: „Dacă nu le place femeilor române, ducă-se la dracu!”

Față de aceasta ținută a unui purtător de cultură maghiară, publicul cinstit s'a retras, lăsându-l pe Gyula cu „alésele” sale.

Despre întâmplare s'a făcut raport vice-comitelui.

Cernăuții, capitala Bucovinei, au acum 83 de mii 956 locuitori, dintre cari numai 11 mii sunt Români. Cel mai mare număr îl au Evreii, 28 de mii, apoi Germanii 17 mii, Poloni și Ruteni 14 mii, restul alte naționalități.

Foc mare a fost în comuna Gusu, comitatul Albei-de-jos. Un vânt destul de mare a făcut, că în 2—3 ciasuri 65 de case și 50 de șuri să cadă pradă focului. Pa-gubele sunt foarte mari, deoarece numai puțini au fost asigurați. Că n'au ars satul întreg, e de-a-se mulțumii vrednicului notar român din Ludoșul-mare, dl Ioan Cosma, care a alergat în ajutor cu pompierii de-acolo.

Un alt foc mare s'a întâmplat în pădurea comunală a Hambei (comitatul Sibiului), cuprinzând vre-o 50 jugăre. Cu tot vântul puternic, bravilor pompieri le-a succedat să oprească întinderea mai departe a focului. Hamba e un sat săsesc-românesc.

Țăsăturile noastre la Paris (Franța). O casă mare comercială din Paris a aranjat o expoziție de cămăși și bluze (mă-neci femeiești), toate chindisite cu chindisaturi românești. Doamnele și domnișoarele dar și mulți domni, din societatea cea mai înaltă a Parizului (conți, baroni, bogătași mari și alții) cercetează aceasta expoziție, admirând și lăudând frumusețea chindisaturilor iscodite de țărancele române.

O glumă cu sfârșit trist. În Hoghilac (comitatul Târnava-mare) se jucau mulți țărani sași în cărți. În mijlocul jocului îi căzu unuia o monetă (un ban) sub masă. Până s'a plecat s'o ridice, i-a dispărut de pe masă punga de bani, în care aveă vre-o 22—23 coroane. Nici unul din cei-ce erau în jurul mesei nu știă sau nu voia să știe, ce s'a făcut cu punga. Atunci se hotărî să fie cercetat fiecare. Se cercetară și punga se găsi în tureacul cismeii lui Schullerus. N'au fost destul, că l-au bătut dar l-au mai dat și în judecată pentru furt. Înainte de-a merge însă la înfățișare, bietul Schullerus s'a sinucis.

Toți cei-ce l-au cunoscut pe acest nenorocit spun, că eră un om cinstit, care aveă ce-i trebuie. Nici unul nu crede, că el va fi furat punga, își dau însă cu socoteală, că vr'unul dintre jucători a făcut gluma proastă de i-au vârat punga în tu-

reac, fără ca el să bage de seamă. Iar pluma l-a dus la moarte.

Caz de moarte. Ioan Nedelcu, comerciant după lungi și grele suferințe, a răposat luni în 10 Aprilie st. n. a. c. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinica dină, în cimitierul bisericii gr.-or. din Târnăcel, Miercuri în 12 n. c. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată!

112 coroane pentru fondul Dr. Span. Fondul ajuns la suma de 396,50). Președintele Reuniunii sodalilor români din Sibiu, Victor Tordășianu a primit următoarele șire: În ziua când se făcea în Sibiu înmormântarea mult iubitului profesor Dr. Petru Span, un grup de foști elevi și stimatori ai defunctului, îndușăși de dolul zilei, am făcut o colectă în cercetins, drept cunună eternă în amintirea repositului, cu hotărârea de a V'o trimite D-voastră spre un scop de binefacere. Acest lucru a aflat și resunet în inimile multora, cari au cunoscut pe Dr. Span, când însă a apărut comunicatul D-voastră despre înființarea „fondului Dr. P. Span pentru ajutorarea copiilor de Moșe aplicăți la meserii” sau înmulțit aderenții și viața a aflat sprijin tot mai larg. Astfel cu ocazia adunării generale a băncii, „Zlăgneața”, la indemnul dlui Victor Damian și la curajele calde ale d-lui protopresbiter Petru Popovici din Abrud, cari știu aprecia lucrurile bune, colecta s'a continuat. Iată și numele lor: Zlăgneața, institut de credit cor. 1770.; Dr. Cană David, adv. (Abrud) 10 cor.; Victor Damian și Nicolae Olariu, director (Zlatna), câte 5 cor.; Petru Popovici, protopresbiter (Arud) și Alex. Băieșanu, par. (Poiana) câte 4 cor.; I. Fodorean, par. (Galăț), Nicolae Giura (Tăuți) și I. Hărăș (Moș) câte 3 cor.; Hölzel Rudolf, șef de par. (Galăț), Iuliu M. Montani, protopop (Zlatna), Nicolae Cristea, par. (Valea-Bulzului), Emanuș Boza, par. (Zlatna), Ioan Urșu, par. (Moș), Nic. Fodea, par. (Balșa), Iosif Magda, par. (Feneș), Ludovic Jurca, par. (Triumpele), Ioan Halalai, notar (Săscior), Stefan Nicola, par. (Presaca), Ioan Lucăcel, inv. (Balșa), Partenie Duca, inv. (Zlatna), Mih. Moldovan, (Zlatna), Dem. Magda, inv. (Galăț), Tîfu Ioan (Bucium), Alex Bogdan (Bucium), Gligor Porcariu (Valendosului), P. Prășăcan (Zlatna), Pompiliu Acelenescu, inv. (Zlatna), câte 2 cor.; Dionisie Costea, par., Ștefan Păsculeț, cassar (Zlatna), P. Pătrînginar, subprimar (Zlatna), I. Cristea, croitor (Zlatna), Cămin Căzan (Ardeu), Nic. Roșășan (Feneș), Nic Dușu (Galăț), Alex. Cămpăan (Pătrănești) G. H. Gordeș (Feneș), Ioan Dușu (Galăț), Ștef. Corpade a Anii (Zlatna), D. Moguț (Zlatna), Em. Comanescu, inv. (Mihăești), Nic. Muntean, capolan (Cricău), Coriolan Meșu, inv. (Bucurdea), Ion Bungărdean (Zlatna), Claudiu Comanescu, contabil (Zlatna), Traian Tomuș, abs. în teol. câte 1 cor.; George Paul, preot (Zlatna), 50 bani, T. Dușu, preot (Pătrănești) și Ștefan Onea, paroh (Almaș) câte 40 fil. Dorind ca fondul să ajungă cât mai curând la suma de cor. 2500, când poate fi activat, sunt etc.

Pompiliu Acelenescu,
absolv. în teol. învăț. la Zlagna.

Pentru timpul holerii. Din știrile ce le-am dat și până acum, cetitorii noștri au putut să vadă, că primejdia holerii nu e trecută dela noi. Cine știe, ce ne va aduce primăvara, dar mai ales vara! Fiindcă paza bună ferește primejdia rea, ministrul de interne a tipărit un fel de învățături în toate limbile patriei, așadară și românește, trimițându-le la toate primăriile. Prin aceste învățături se arată, cum să ne purtăm și cum să trăim, pentru-ca oaspele nepoftit să nu ne viziteze. Ministrul așteaptă mai ales dela preoți și învățători să lumineze pe oameni.

O viață și două suflete pierdute. Doi ficiori, dintre cari unul abia are 17 ani, treceau prin pădurea de lângă Curtea-de-Argeș. Ei văzură un țaran de vre-o 50 de ani venind înspre ei. Șarpele îi mușcă și ei hotărâră să-l omoare, ca să-l jefuiască apoi. Unul se făcu, că-i cere foc să-și aprindă țigara, iar celalalt îl lovi, pe dindos,

c'o sapă așa de puternic în cap, încât nenorocitul căzu mort la pământ. Il scotociră prin buzunare, prin șerpar, dar nu găsiră nimic. Cel de 17 ani, muștrat de conștiință, fugi îngrozit de-acolo și nu se opri până'n București, unde are un frate muncitor. Aici se văzu în curând, că are ceva pe suflet. Poliția îl arestă și ucigașul mărturisî totul. În curând va fi prins și celalalt, pentru-ca amândoi să înfunde oga.

Lupta contra beției e foarte veche. Cu cinci mii de ani înainte de nașterea Mântuitorului, un împărat chinez a condamnat la moarte pe doi guvernatori ai săi, pentru-că se îmbătau, necinstindu-și astfel slujba. Cu patru mii de ani înainte de Hristos, un alt împărat oprește orice beutură, afară de apă, lapte și ceaiu (teiu), căci, zice el, „beutura îmbătătoare e obârșia tuturor relelor”. În India s'au înființat cu sute de ani înainte de Hristos societăți religioase de abținere (să nu bea beuturi îmbătătoare). Și să băgăm de samă, că avem a face cu popoară păgâne, cari s'au convins despre marele rău al beției.

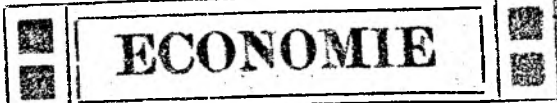
Gaz în Csanadapacza (comitatul Csanadului). Din tot mai multe părți vin știri despre izvoară de gaz, dintre cari unele sunt descoperite de mai de mult. Așa se vestește acum, că notarul din Csanadapacza și-a făcut în anul 1905 o moară cu aburi. Apa voia să o scoată dintr'o fântână adâncă. Spre mirarea lui văzu, că din fântână iese și gaz. Atunci a folosit gazul pentru încălzire și în felul acesta a cruțat în acești 5—6 ani aproape o sută de mii de coroane, cari s'ar fi dus pe materialul de încălzit.

Cum sunt înșelați oamenii. În comitatul Neutra (partea de apus a Ungariei) au fost prinși doi notari cercuali, că pun pe oameni dări mai mari, decât cere legea. La administrația financiară (ștaieramt, adohivatal) plăteau numai cât se cuveniă, iar restul îl puneau în punga lor. În modul acesta au jefuit pe bieții oameni cu mii de coroane. În sfârșit s'au descoperit înșelăciunile lor și ei au fost suspendați (dați afară din slujbă) și dați în judecată.

Oamenii păgubiți își vor căpăta înapoi banii plătiți mai mult, cari vor trebui să-i dea primării. Căci după lege, primarul e întâiu răspunzător pentru ceea-ce se întâmplă la comună.

Jidanul stăpân. Jidanul Natan Wachtel, proprietar de fabrică în Iași (România) are între alți servitori și pe unul Zamfir Rusu. Acesta eră logodit și Jidanul umblă după logodnica lui. Se'nțelege, că Rusu nu putea suferi așa ceva, iar Jidanul ca să se arete că e stăpân, l-a lovit pe bietul Rusu preste cap, așa că acesta a căpătat aprindere de creeri și a murit. Wachtel a fost arestat.

Cercul Continental Renlow. De Sâmbătă, în 15 Aprilie n. se află în Sibiu, pe Piața Lemnelor, Cercul Continental Renlow, care promite a da o seamă de reprezentării interesante. Numeroasele persoane și prestațiunile lor artistice, dimpreună cu caili cei mulți și instruați la culme, ne îndreptătesc a spera, că acest cerc va excela cu un program bogat și variat, astfel că publicul din Sibiu și jur va putea petrece cu plăcere câte o seară două la aceste reprezentării.

Programul de muncă economică al Asociațiunii.

Conferențiarul agronomic al Asociațiunii și-a făcut un program de muncă pentru lunile Aprilie și Mai și a început să cutriere despărțămintele. Inceputul l-a făcut în despărțământul Brad, unde a fost ca să înființeze mai multe grădini de pomi.

Secția economică a Asociațiunii a alcătuit un plan amănunțit de lucru pentru conferențiarul agronomic, îmbrățișând toate trebuințele economice ale țărănimii. Acestui plan de lucru va avea să se conformeze în viitor conferențiarul agronomic și dacă despărțămintele îi vor da ajutorul și sprijinul necesar, sperăm, că-l va putea îndeplini cel puțin în parte. Iată punctele mai principale din acest plan:

1. Să scrie prelegeri din agricultură să le publice parte în revista „Transilvania”, parte în „Biblioteca populară a Asociațiunii”.

2. Să țină și să scrie conferințe despre progresele, ce s'au făcut și se fac în agricultură.

3. Pelângă prelegerile populare pentru țărani, să țină cursuri agronomice învățătorilor și preoților, îndeosebi când sunt conferințe învățătoresști, după-ce se va pune în înțelegere cu organele conducătoare bisericești.

4. Să stea într'ajutor comunelor, cari doresc să înființeze grădini de viță americană și grădini de pomi.

5. Să stăruie pentru înființarea tovarășilor*) de tot felul; să compună îndrumări, statute și formulare, pe cari să le publice Asociațiunea.

6. Să informeze prin foi pe țărani, cum s'ar putea împărtăși de ajutoarele distribuite de guvern, de exemplu semințe, pomi, viță de vie, animale de prăsilă, mașini etc.

7. Să facă propagandă întinsă și cu plan despre tot ce săvârșeste, arătând, că stă la dispoziția tuturoră cu sfatul și cu fapta.

Stiri economice.

O nouă însoțire pentru asigurarea vitelor. Frații Bănățeni sunt pe cale a înființa, în formă de societate pe acții, o „Insoțire a țărănilor pentru asigurarea vitelor”, cu reședința în Oravița-montană.

Capitalul acționar e, după cum cere legea comercială, de 200,000 cor., împărțite în acțiuni de câte 20 coroane. Dorim o cât mai grabnică înfăptuire a acestei nouă tovarășii țărănești la Români noștri.

Noue însoțiri de credit Raiffeisen. Mult pot puținii buni împreună. Aceasta s'a dovedit din nou în comuna Topârcea, sat mare în comitatul-Sibiului. Se vede, că a început să bată un vânt de înviere și acolo, căci la stăruința vrednicilor fruntași de-acum și la indemnul dlui Victor Tordășianu s'a pus temelul pentru înființarea unei Insoțiri de credit sistem Raiffeisen. Statutele sunt deja aprobate de tribunalul

*) Sașii au preste 200 de tovarășii la sate așa că la o mie de suflete se vine la ei o tovarășie. Tovarășile săsești sunt toate naționale, adică n'au nici în clin, nici în mână cu ale statului. Numai ferindu-ne de străini suntem săpâni adevărați pe averea noastră.

din Sibiu. Însoțirea aceasta e a 21-a în comitatul Sibiului și s'a declarat aderentă a Centralei însoțirilor. Cele multe înainte!

O altă însoțire de credit s'a înființat în Șura-mare (lângă Sibiu), la îndemnul preotului N. Opris, precum și a dlor Vic. Tordășianu, Ioan Banciu și A. Cosciuc, cari au mers anume pentru scopul acesta în comună. Frumos a fost din partea celor câți-va săteni cumiți, cari aveau de mai înainte o mică tovărășie a lor, că s'au învoit, ca averea acestei tovărășii, mai ales mașini, să se contopească în însoțirea cea mare, la care s'au înscris numai decât 37 de proprietari, alegându-și președinte pe părintele Opris.

Târgul de țară dela Caransebeș se va ținea în zilele de 27, 28 și 29 Aprilie n. 1911.

Târgul de vite dela Mănăstur (Kapolnok-Monostur). Ministrul de comerț a încuviințat rugarea comunei Mănăstur, ca în 25 Aprilie n. să se țină un târg de vite suplinitor, de oare-ce până acum mai multe târguri s'au fost tot amânat din cauză de boale între vite.

Răpciuga.

Nici o boală nu e așa ucigătoare pentru caii noștri, ca răpciuga. Ea e cu atât mai primejdioasă, că se ia și la oi, capre și porci: chiar și omul se poate molipsi de aceasta boală.

Boala aceasta se numește răpciugă, când se ivește în plămâni și în nări, când iasă pe piele, se numește cârtiță.

Pe ce se cunoaște boala la cal? Calul începe să aibă căldură, nu mănâncă, slăbește, părul i-se sburlește, după una sau două zile răsar pe pelița dinlăuntrul nărilor niște pete mici, roșii, cari se prefac în beșici. Beșicile sparg și pe urma lor rămân răni, cari se văd ușor pe zgârciul din nări. Din nări începe apoi să se scurgă un puroiu galben-verzuiu, care se lipește pe pielea nasului. În același timp începe umflarea ghindurilor dintre făci. Rănila din nas, puroiul galben-verzuiu și umflarea ghindurilor sunt cete trei semne, cari nu lipsesc niciodată, când un cal e cuprins de aceasta boală. Mai sunt și alte semne: la unii li-se umflă boșele și închieieturile, iar pe picioare se formează un fel de coarde, cari se simțesc, când pipăi. Coardele acestea încă sparg, iar din ele curge o materie uleioasă.

Boala aceasta durează 20—30 de zile. Ea e în stare să molipsească toți caii, cu cari vine în atingere cel bolnav.

Ceealtă formă a răpciugei, cârtița, se cunoaște de pe niște umflături pe piele, cari apoi se prefac în răni. Din fiecare rană iasă niște coarde groase cât degetul, cari încă sparg scurgându-se din ele un puroiu uleios.

Omul ia boala dela caii bolnavi murdărindu-se cu puroiul, ce curge din nas sau din rănila de pe corp. Semnele boalei la om sunt: are durere de cap, greață, slăbiciune și dureri în tot trupul. Se arată apoi un fel de brăncă pe frunte, pe la nas și pe pleoape cu niște beșicuțe, din cari curge o materie sângeroasă. Pete se arată pe la ochi și în gură, din care curge niște puroiu. Nasul e astupat, se umflă, gura e plină de răni puturoase. Incep frigurile, omul vorbește aiurea și în curând moare.

Răpciuga nu are leac. Așa spun toți medicii veterinari mari (doctorii de vite). De aceea, când vedem la un cal semnele răpciugei, punem calul la un loc ferit, unde să nu poată veni în atingere cu alți cai sau cu alte animale, nici chiar cu oameni, și înștiințăm la primărie, ca să cheme numai decât medicul veterinar, de care se găsește în ori-ce comitat și în ori-ce oraș mai mare. Acesta poate ușor constata, dacă e răpciugă sau altă boală. S'a descoperit adică un fel de doftorie, care se vără sub pielea animalului, apoi i-se măsoară cu un instrument căldura și după gradul (măsură) ei se poate ști cu siguranță, dacă e răpciugă sau altă boală.

Calul bolnav de răpciugă se omoară numai decât și se îngroapă afund în pământ, turnând preste el var nestâns, cum am arătat la dalac. De asemenea trebuie prăpădite, prin foc sau îngropându-le, și lucrurile, pe cari le-ar fi murdărit cu puroiu. De altminteri medicul veterinar va arăta cu deamăruntul, ce trebuie făcut, pentru-ca boala aceasta grozavă să nu se ia la alți cai sau alte vite de-ale noastre, sau chiar la om.

Nu mai e lipsă să spunem, ce grije mare trebuie să aibă omul, ca să nu-i ajungă otrava răpciugei în sânge molipsindu-se și el.

Ultime știri.

Temere de un nou potop în comitatul Caraș-Severin.

În momentul când punem foaia sub tipar, aflăm că în Oravița și jur ninge mereu de 3 zile, ca'u puterea iernii. Afară de aceea, ploile mari și dese au unflat râurile, astfel că după topirea zăpezii e temere mare de o nouă primejdie în comitatul Caraș-Severinului.

De altcum în Sibiu și jur, precum și în unele părți ale Ardealului încă domnește timp ploios și rece. Pe unele locuri a dat și zăpada.

Poșta Redacției.

Petru Coldea în D. Adresa cerută nu o știm.

Florca Pop, Bistrița. Cele două foi trimise pe adresa D-Tule în Bistrița, au venit înapoi. Scrie-ne exact adresa cea nouă.

Dumitru Vidrighin. Adresa primită nu e bună. Scrie-ne comuna, poșta ultimă și comitatul.

Vasilică Lumperdean. Călindar de părte mai avem, — se trimite. Foaia se socotește după călindarul vechiu.

Filimon Pop în Maier. Scrisoarea Dumnitale am predat-o biroului Asociației și credem, că acum veți primi numerele reclamate.

Abonatul 5535. Am predat scrisoarea hâncii „Transsylvania“, de unde vei primi răspunsul dorit. „Fortuna“ încă nu și a început activitatea.

Iosif Ilie în Z. Vei primi răspuns dela dl V. Tordășianu; scrisoarea trimisă am predat-o dumnealui.

Vasilie Corodan în G. Răspuns în numărul viitor.

I. M. în Gurariului. Dumniata ai primit foaia până la 1 Februarie, de aceea acum s'a socotit numai pe 5 luni.

Hașfalău. Cele trimise se vor publica în unul din cei mai apropiați numeri.

Agârbicium. Ne vin o groază de poezii populare, așa că numai pe rând se poate publica cele mai bune din ele.

Cluj. Pentru numărul acesta a sosit prea târziu.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sate:

„Nunta Țiganului“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul 60

„Au plecat la târg“ dialog comic 30

„Țiganul în căruța“ dialog comic scris în versuri ediția a III-a 20

„Țiganul cătără“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul 30

Să pot procura dela „TIPOGRAFIA POPORULUI“ din Sibiu precum și de la autor în Magareiu u. p. Bărkös (N.-Kükell vm.) trimiteți prețul înainte, plus 3 fl. pentru poștă după un exemplar.

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e însemnată după călindarul vechiu)

4 Aprilie: Biertan, Hodoș, Olpret, Săbă

6 Aprilie: Cojoșna.

7 Aprilie: Argiebat, Baza, Gălgău, Clău, Șarmașul mare.

8 Aprilie: Moldova veche.

10 Aprilie: Ohinda-mare, Ohineu.

11 Aprilie: Arcid, Ațel, Becas (Gergic), Macfalău, Arhid (Mező Erked), Moșna, Cezidorf, Periamos, Racoșul de jos, Sâmbă de jos, Sebeșul săsesc, Șomortin, Turda.

12 Aprilie: Cădlea, Jimborul mare, Lechința, Săn-Mielăușul, Lunca.

13 Aprilie: Borosșeș, Sâmbăta de piatră, Comarom, Sepsi-Sân-Georgiu.

14 Aprilie: Caransebeș, Murăș-Orșani, Panciova, Săvăghisla (Torda-Szt-László).

15 Aprilie: Copșa mică, Nadeșul săsesc, Oclandul-Homorodului, Vinerca.

16 Aprilie: Buziaș, Gherla.

17 Aprilie: Canișa turcească, Pâncea Soghedin, Șinea veche.

18 Aprilie: Abrud, Bandul de Câmpie, Cason, Dicio-Sân-Mărtin, Ghierghio-Ditru, Icășdorf (com. Târnava mare), Iara, Ilieștău în Secuime, Orșova, Teaca, Voitec.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

O casă

civilă, parte suprafață, parte etaj, conștătoare din 6 odăi, 2 culine și 1 odăie manzară în centrul orașului, este din mână liberă de vânzare. Informațiuni mai deaproape se dau în cancelaria **Dr. Bonez, Sibiu**, strada Cisnădiei 34. 117 1—

Făina lactată

NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vârsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Ingrijirea Copiilor“ se poate avea gratuit de la

NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

Bioscopul Apollo

se află

în Piața Hermann.

Direcțiunea: **EMIL TOTH.**

Reprezentatie de deschidere

la 15 Aprilie 1911 75 4-

Casă de vânzare

sau arădat. 120 2-4

O casă foarte tare, lucrată din material bun și copertă cu eternit, constătoare din două prăvălii, trei odăi de locuit, o culină, foișor de sticlă, pivniță, cuptor, curte etc., se află de vânzare din mână liberă. Casa e potrivită pentru ori-ce fel de neguțatorie, ca prăvălie, hotel, magazin etc. Cu astfel de afaceri în comuna noastră se poate realiza un venit frumos, fiindcă aici sunt băile cele multe de cărbuni de piatră. Doritorii să se adreseze la proprietarul **Ioan Albescu I. Iosif** în Vulcan (Vulkán, Hunyadmegye).

Se află de vânzare

Vinuri

dintre sortele cele mai fine din viile d-lui Kis Bálint, dela Cstea. — Se pot căpăta și în cantități mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la 99 3-5

Nicolae Soră Băroiu

în Săliște (Szelistye, Szeben m)

Nr. 356/911. not.

109 1-2

Concurs.

Pentru întregirea postului de moașe comunală din comuna Cornățel, prin aceasta să scrie concurs pe lângă salariu anual de 120 Coroane. Dela fiecare naștere taxole statutare.

Să receară ca acelea moașe cari reflectează la acest post să-și înainteze rugărilor subsemnatei primării comunale până cel mult în 20 Aprilie 1911 st. n.

Cornățel, la 24 Martie 1911.

Primăria comunală.

O grozavă greșală

a făcut acela, care n'a fost prevăzător și contra rennei, podagrei, junghiurilor din coaste, durerii de membre, durerilor de țele și spate, de picioare etc., n'a folosit veritabilul

REPARATOR al lui Kriegner

ci vreo imitație. Noi recomandăm deci fiecărui reumatic și ficuț, care suferă de boalele de mai sus, de dureri provenite din curent, răcire, să folosească numai decât 30 8-8

REPARATORUL veritabil al lui Kriegner

care să produce singur în farmacia lui Kriegner, Budapesta, Kalvin tér, astfel aici au să se adreseze comanda. O atică mică costă 1 Cor., sau mare 2 Cor. Pe postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 sticle mari 6 Cor. Acest leac vechiu și escelent e mai bun ca orice Franzbranntwein, fiindcă vindecă după o siguranță fricțiune. — La comanda să fiți atenți la adresă, ca să nu căpătați imitații.

Cine este dușmanul plăcerii la viață?

Cartea cu acest titlu se trimite gratis.

Sămânțuri

de tot felul pentru

◆ legumă, flori etc. ◆

și

63 5-

sămânături economice

de calitatea și curățenia primă se capătă la

Carol F. Jickeli

SIBIU, filiala Piața mare 21

cum și în Alba-Iulia, Strada Széchenyi 13.

„Reuniunea de înmormântare“ în Săliște.

Convocare.

P. T. membrii „Reuniunii de înmormântare“ din Săliște se convoacă la :

VIII-a adunare generală ordinară

conferința paragrafului 19 din statute, pe Duminică în 16 Aprilie st. n. a. c. la 4 oare p. m. în sala festivă a școlii gr-or. rom. din Săliște, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul către adunarea generală.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1910.
5. Alegerea a 4 membri în Direcțiune conform paragrafului 20 din statute.
6. Alegerea unui membru în consiliul de inspecțiune conform paragrafului 24 din statute.
7. Eventuale propuneri.

Din ședința Direcțiunii „Reuniunii de înmormântare“ ținută la Aprilie 1911.

Direcțiunea.

Active	Contul Bilanț		Passive	
	Cor.	fl.	Cor.	
Cassa în numărar	7	89	Taxele de membru	22,656—
Depunerea fondului de garanță	12,856	13	Fondul general de rezervă 5,384	39
Depuneri spre fractiție.	17,187	29	Fondul special de rezervă 345	—
Eșite	4	200—	Imprumut dela „Cassa de păstrare“ (fără interese)	4,666
			Beneficiul anului 1910	1,199
				28
				34,251
				31

Eșite	Contul Profit și Perderi		Venite	
	Cor.	fl.	Cor.	
Beneficii	320	—	Interese dela depuneri	1,162
Remunerațiuni	320	42	Interese de întârziere	18—
Spese de administrare	120	93	Taxe de înscriere	320—
Beneficiul anului 1910	1,199	28		
	1,960	63		1,960

Săliște, în 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea:

Const. Herția m. p., Dumitru Lăpădat m. p. Ioan Bucșan m. p. Dumitru Roșca m. p. președinte.

Ilie Hociotă m. p.

Ant. German m. p., contabil.

C. Criștin m. p., casar.

Subsemnatul Comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele reuniunii.

Săliște, în 10 Aprilie 1911.

126 1-1

Ioan Banciu m. p.

Petru I. Comșa m. p., președinte.

Nicolae Lupaș m. p.

Două calfe de măsur

cari au praxă bună în meserie se primesc în atelierul lui

Nicolae Cornea

Săliște (lângă Sibiu).

121 2-2

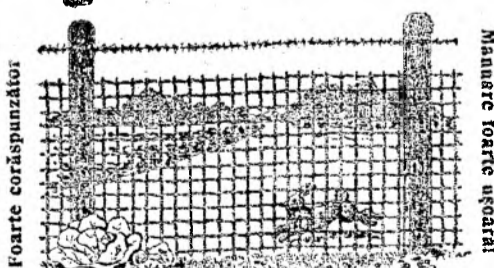
10 tauri bivoli de 2½ ani 3 tauri roșii de 2 ani

se vând pe lângă condiții avantajoase la

Michael Lutsch

comerciant în Agnita 77 4-5

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

împletiturii Hungaria

patentată. 44 7-12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu o de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru eadtrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de ingraditură din împletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștiențios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,
recomandă p. l. publicului
cele mai bune stofe de țară
în mare asortiment

noutățile

sozite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette, și haine de saloa, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisauri și „Kajlam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 59 14—

Uniforme pentru voluntari, casa și tot felul de articli de uniformă, după prescripția croitora cea mai nouă.

ATENȚIUNE

50,000 perechi de ghetel

2 perechi de ghetel numai pentru Cor. 750.

Pentru facțarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghetel adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 perechi de ghetel cu sinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galosate, cu capă, cu talpa bătută tare cu caie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima după măsură. Toate 4 perechile costă numai Cor. 650, Expedare cu rambursă. 12 8—

C. GRÖNER, export de ghetel, Cracovia Nr. 103.
Schimbul e admis și banii retour.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Inlesuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de cea mai valoroasă natură, care să folosească de mulți ani cu fructuosă siguranță în podagria, reumatism și răceală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de gustul vălăoș și să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în carele cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 60 st., C. 140 și Cor. 5— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Leofl. 7788, farmacist la Budapesta.

Paraschim lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::
Socantă Elisabeta Nr. 1 soc.
Expediție zilnică. 293 36 - 42

De ce? Tata mi-a permis. Sunt numai învâtorii de cigarete JACOBI-ANTINICOTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarete cu numele Jacobi. 38 9 26

>Mugurul< însoțire economică-comercială Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinctă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Însoțirea economică „Mugurul“ Elisabetopole (Erzsébet-comercială város, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școlile de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 216 20— cele mai ușoare condițiuni. — Piațre pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Însoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școlii de altoi.

Prima condițiune de renșită este de a folosi material solid!

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5. SIBIU Strada Cisnădiei 5.
recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai efține, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plăți simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la produse.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909	K 4.831,168-51	Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412—
Capitalul asigurate pe viață achitate	4.571,035-31	stărușul anului 1909 (viață) 10.847,132—
		Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acușiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Dacă vrei să cumperi

Mobile

bune și ieftine cu bani gata sau pe rate, cercetează depozitul bogat și bine asortat cu tot felul de mobile, dela cele mai simple până la cele mai fine al

192-10

Văd. EMILIA WEISS

Sibiu, strada Rațelor (Entengasse) 11.
SERVICIU PROMT, PREȚURI FOARTE MODERATE.

Carol F. Wultschner

mechanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

Prima institut sibiian

cu forță motoră electrică și Dynamo

pentru nichelat, spoire cu aramă, cu aramă galbină (cloale) și cu argint a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.

Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de mașini de cusut și biciclete.

Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut.

Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii, instalează localuri pentru măcelari cu toate reevizitele trebuincioase.

273 11—

Biro de informații.
 Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, mare hotărâre să deschid în Budapesta birou de informații și
Agentură Românească.
 Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și mai puțin, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.
 Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvirea favorabilă.
 Fac tot felul de mijlocii comerciale și comenzi.
 Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.
 La aviz aștept la gară.
L. Olariu,
 Budapest. Lajos utca No. 141, III/19.

Din țigăria din Ávrig
 (Felek, comitatul Szeben)
 oferim 70 5—20
Țigă de cement
 de prima calitate în diferite culori prelungă garanție îndelungată.
J. Răduțiu & Comp.

Vinuri de masă escelente,
 litra cu 52 și 60 fileri la cumpărarea de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri
 57 13 —
JOSEF SCHULTZ
 Sibiu, strada Urezului 20.

Baie de cură de rangul prim
LIPIK
 SLAVONIA
 Izvoare calde, ce conțin 64°C.
 Jod alcalic muriat
VINDECĂ SIGUR
 reumatism, ischias, organele de mistuire, diabetes, boalele de constituție, boalele de copii, durerile de oase și exudate.
 125 Deschis întreg anul! 1-8
 Prospekte se trimit la dorință gratis!

Mașini de cusut pentru trebuinte casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.
biciclete și gramofone
 se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătiți în rate favorabile la
BODOR BÉLA
 magazin de mașini de cusut și biciclete în
 Făgăraș
 Str. Honvéd Nr. 11.

Berea albă și neagră
 din
Bereria dela Trei-Stejari
 în SIBIU
 este foarte bună și gustoasă!
 Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 2—

 DREI-EICHEN-BRÄU
 REGISTRIRTE SCHUTZMARKE
 Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Escelente și naturale
Vinuri de pe Tarnavă.
 Vin de masă, pro litră Cor. —64
 Vinuri diferite, pro litră „ —72
 Vin roșu de desert (dulce) pro litră „ —80
 (afară din Sibiu cu Cor. —14 pro litră mai ieftin) se află la 101 3—4
HEINRICH RIEGER
 Mare prăvălie de vinuri în Sibiu, strada Gușterii Nr. 7.

GRASEAZĂ

peste tot locul în țară boala de gură și de unghii la vite. Cu mule să împuținează vitele, cari și așa sunt în număr scăzut, ceea ce tot mai multe gânduri cauzează economului. Publicul însă safer și se plânge, că e carne puțină, lapte puțin, și ce să capătă e grozav de sump. Starea aceasta devine tot mai rea, dacă economii nu se gândesc din vreme la desinfestarea grajdurilor, deoarece lățirea acestei boale să poate împiedeca numai prin o desinfestare temeinică și conștencioasă.
 Desinfestarea grajdurilor este lucrul cel mai simplu din lume și deosebit de ușor de făcut.
 3 chilo lysoform brut să pune și amestecă în 100 litre apă moale, iar cu această apă să spală toate părțile și obiectele grajdurilor. Cu aceeași apă e a să spăla vasele de lapte, fie acelea din lemn sau din tinichea, să să frece șteandurile (donițele), scândurile de brânză, stălajurile, mesele etc. Să să spoiască grajdurile îndată, amestecându-se în varul stâns 3% de lysoform brut. Gura animalelor să stropește cu apă de lysoform de 1%, iar rănilor unghiilor cu apă de lysoform de 2%.
 Lysoformul brut este între mijloacele de desinfestare existente cel mai probat, ajunge pentru multă vreme, de aceea e foarte ieftin, pe lângă aceea nu e veninos, așa ca lu orice om neexpert să poate da în mână. În sfârșit e foarte de însemnat, că nu are miros, așa că la folosire e eu mult mai plăcut, neavând miros scârbos și reamintitor de morburi de carbol sau creolin.
 Nu numai grajdurile infectate, ci și cele sănătoase să se desinfecteze, deoarece numai așa vă puteți feri grajdurile de incubarea boalelor.
 Cine a probat odată lysoformul-brut, acela mereu îl va folosi.
 Intreabă pe medicul veterinar!!
 Prețul lysoformului brut:
 o cană de 2 1/2 chilo Cor. 6— o cană de 10 chilo Cor. 20—
 „ „ „ 4 1/2 „ „ 10— „ „ „ 25 „ „ 47—
 Lysoform și lysoform brut să poate căpăta la toate farmaciile și drogeriile din țară.
 La animale să poate întrebuința și lysoformul brut; la oameni însă să întrebuințează lysoform curat, care e mai sump. 129 1—10

Dr. Keleti și Murányi, fabrică chimică în Ujpest.
Fără nici un câștig
 adevă pe lângă prețuri ce a costat numai material și lucrul, se vând, din cauză de moarte:
Mobile moderne și solide pentru odăi de dormit, odăi de prânzit și pentru salon.
Văduva ARNOLD BAUMANN
 depozit de mobile în Alba-Iulia
 115 2—4

500 Coroane plătesc celui ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după ce va folosi aya de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia Teutech; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Bebeșul-săseze, farmacia Lederhülger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plăcite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite o sticlă cu 5 cor., 80-fl. franco 25 28—

Câștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Câștigurile sunt garantate de stat.
--	----------------	-------------------------------------

Invitare la participare la **Sanzele de câștig** ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige **9 milioane 841,476 de marce**

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos **600,000 de marce**

resp.	câștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 „	200 000 „
540,000 „	100,000 „
530,000 „	60 000 „
520,000 „	50,000 „
515,000 „	45,000 „
510,000 „	40 000 „
305,000 „	30,000 „
303,000 „	20,000 „
302,000 „	15 000 „
	10,000 „

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,406 câștiguri și 8 premii, așa că aproape jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m. 60,000 ear cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficioase a lozurilor de clasa primă sunt: 118 2—

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3.50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimit la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acuma ssu cel târziu până la **28 Aprilie n.**

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tălați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., Nr. 1043 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi: { Loz întreg à 6 Marce (7.— K)
                  } de jumătate > 8 „ (3.50 „)
                  } de un sfert > 1.50 „ (1.75 „)

Adresa: .....

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit.
  } cu rambursă } să se șteargă,

CAROL GÜRTLER
lăcătuș de artă și construcții
Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat **atelierul seu**, unde se esecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit **cuptoare** de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 7—

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
(odinoară Societatea curelărilor.)
Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru **cărețat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide** și altele

articoale de galanterie cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de esant și legat, Sky (vârzobi) permanent în depozit.

Tute articolele din bransa noastră și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. 62 7—

Comandele prin poștă se efectuesc prompt și conștientios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela seturile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Pentru **Dame** este neîncujurat de lipsă!
Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

KREMA MARGIT a lui Földes

deparțează deja după câteva zile pistruii, petele de ficat, bubitele, miteseri și alte necurățenii ale pielii. Netozește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească.

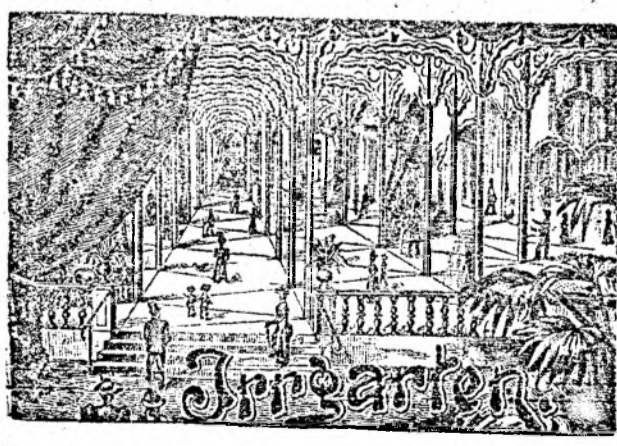
Prețul unui mic borcanel C. 1.— a unui mare C. 2.—
Articli speciali de toaletă: Poudră-Margit C. 1.20,
Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.— 110 1—7

Pe postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES farmacist în Arad.
Să capătă la toate farmaciile de peste tot locul.

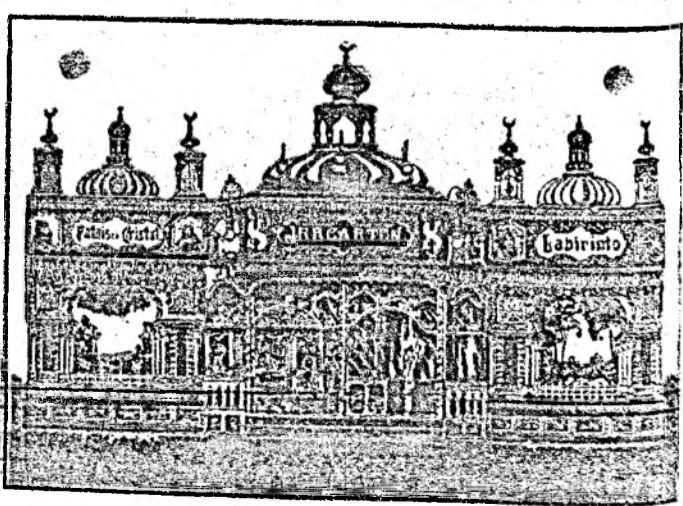
Pe lângă efect miraculos. SA NU FORME DE ÎNȚĂLȚĂRI!

AVIZ! Deschis din 2 Aprilie n. dela 9 oare dimineața până la 9 oare seara. **AVIZ!**
Ceva nou cu ocazia voiagiului din Berlin la București.

Ocazie rară.
A sosit o **grădină orientală** și un **Muzeum anatomic** pe **Piața Lemnelor** din Sibiu.

Grădina Orientală care e pentru mare și mic o distracție foarte plăcută, cu aranjamentul ei grandios uimește pe fiecare vizitator, este o operă care e bazată pe știința opticiană și a fost vizitată în Germania, Austria și Ungaria de persoanele cele mai înalte și distinșe cu mai multe diplome.

Muzeul Anatomic — Motto: „Omule, cunoaște-te pe tine însuși“, „Știința e puterea“ „Sănătatea e bogăția“, — stă pe treapta cea mai înaltă a științei, cel mai nou 606. — Numai persoane dela 18 ani în sus îl pot vizita.

Cu respect rog o vizită **Ph. Scheer, întreprinzător** 116 2—2

Nu cumpăra
nicicând altceva contra

TUSEI

ragușelei, catarului, segetei, ca-
terului bronchial și de gât, ci numai
Caramellele de piept

ata
hii **Kaiser** cu
"Trelbrazi"

5900 meserie dela medici si privați,
intărite prin notarul public,
garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecole, dragueriile și
prăvăliile de colozale mai de înalte.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate a-avânt că în
vremea de azi e bătătoare la o hi multimea acelor
boamen', a căror sânge și sucuri trupești sunt stru-
late și cari în ura a ușurimei din tinere și prn
deprinderi rele și-au sd.uncinat sistemul nervos și
pacerea spirituală. E timpul să rem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
sim ca care să dea tinerimii desu în bine-voitoare,
slăcere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie ceva răuă osmentii să-și
încrediteze fără teamă, fără spială și cu încredere
năcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năczuri ori și ci, ci trebuie să ne
adresăm unui as fel de medic specialist, conșt encios,
care știe să dea as-upra vetei sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și m-orbanilor ce deja eventual există
atunci apoi va înce-a existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Drului **PALOCZ**, medic de spital, specialist,
Budapesta VII, Rădcozi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (arăt bār-
batii și femeile) deslușiri asupra vetei sexuale,
unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se ali-
berază de materii-le de boală, chinurile sufletești
să liniștesc.

Fără centurbarca ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metodel lui propriu de vinde-are
chiar și casurile cele mai negre, rancle sifilitice
boalele de țeve, be și c, nervi și șira spinării, înce-
puturile de confus e a minții, urmările onaziei și
ale etilisului, erecționile de spaimă, slăbirea puterii
bărbațești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ești. Pentru femei o sală de așteptare separată
și epire separată. În ceea ce privește cura, depăr-
tarea nu este pitecă, cici dacă cineva, din ori-ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere
i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin
scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura nu-
mai marca de răspuns) Limba română se vorbește
perfect. După încheierea curei, epistolele se ard,
ori la dorință se retrimit fiecăruia. Institutul se în-
grijeste și de medicamente speciale. Vizitele se pri-
mesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore
p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) **Se ou-
renză și cu Ehrlich 606.** Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV.
Museum-körut 13. 58 13-

Pentru sărbătorile Paștilor

recomand bine sunoscutele, escelentele și de mai multe ori premiatele

LIQUEURURI

de diferite Sorte și pe lângă cele mai ieftine prețori

Heinrich Rieger

102 3-4

Fabrică de cele mai fine liqueururi în Sibiu, strada Gușterii Nr. 7.

Spre binevoitoare atențiune!

Prin aceasta adus din nou la cunoștința onoratului public interesat, că

Magazinul meu de scânduri și lemne de lucru

dela 1 Decembrie 1910 nu se mai află la Poarta Turnului, lângă Podul Cibinului,
ci l-am mutat pe locul meu diu **strada Cibinului Nr. 4**, lângă
casarma honvezilor.

Cu toată stima

And. Rieger, Sibiu.

112 2-4

Banca de escompt și de păstrare

societate pe acți în Sibiu

(strada Cisanădiei Nr. 41)

primește

Depuneri spre fructificare

CU 5 ¹ 0 | ⁰ |
2 0

Pentru transmiterea liberă de porto a depunerilor, se
trimit la cerere grătuic chepue-uri poștale. 76 5-4

Frații Gömöri Magazin dela fabrică * **Budapesta**, IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**
NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pen-
tru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

Mai departe recomandăm economilor
mașini de sămănat, construcția cea mai
nouă, **tăvăluguri** pentru sdrobotul pie-
trișului și tot felul de mașini economice,
apoi mașini pentru fabricarea de cără-
midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
precum și forme de fier pentru fabrica-
rea de țevi de ciment și țevi la fântăni
și mașini pentru spargerea pietril.

Construcția cea mai nouă.

Vărtejuri de îmblătīt și curățit,
cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe
lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată.

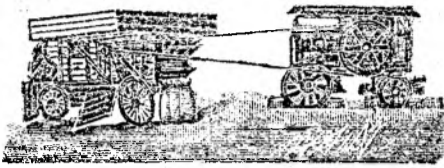
Cumpărători serioși, cari se interesea-
ză de mașinile noastre, îl cercetăm noi
acasă personal pe speșele noastre, prin
ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea a-
gentului, ajung deci mai ieftin în posesiu-
nea mașinei și sunt siguri de cel mai buz
serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin fir-
ma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine pri-
mite preste tot locul și sunt recomandate
cu căldură la toți economii.

Catalog și prelliminar de speșe să tri-
mite la cerere gratis.

83 5-52

Dacă D-Ta vrei să ai
o mașină de imblătit cu motor,
cruțătoare
sigură în lucrare
implinind lucrul distins

și pe lângă prețuri favorabile, cu condiții de plată ușoare, cu **garanță** deplină, — atunci adresați-vă-te cu cererea la

SZÜCS ÖDON

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 66,

La cerere se trimite catalog și preliminar gratis și franco. 92 4-10

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai noue stoffe engleze și indigene pentru sezonul de primăvară și vară — astfel că stau la dispoziția on. publico pentru a efectui ori-ce comande în bransa croitoriei după modelele cele mai nouă.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprrijiniți industria română!

292 10-

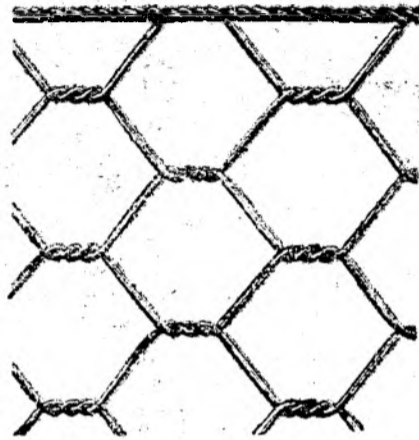
Picuri de stomach
de Brády

cu

Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picuri de stomach de Mariazell“, sunt cel mai bun leac, valorat de 80 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacie cu prețul de 90 fileri și Cor. 1+0. 6 sticle cu Cor. 5 40, 8 sticle duble cu Cor. 4 80, expediază franco producătorul C. Brády, farmacia „Regele Ungariei“ Viena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de acl. 28 10-25
In Sibiu se află de vânzare în apotece: A. Tentsch, C. Morscher, G. Fabritius.

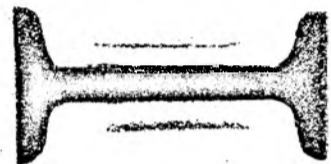

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și groșime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 2-32

Portland și
Romancement
de Brașov și Beaciner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

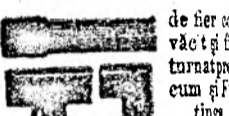
Împletitură „Bacula“

Materialul de zidit în viitor.
: Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudstr în rufe, fier modelat, fier în rufe și fier de încheiat în 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

TEVI

Pumpe pentru fântâni și industrii
Stredete de găurit pământ și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

?! HOTI!?

sunt cei ce fură, iar

..?? CINE ??..

n'a cumpărat încă dela noi o

Obligațiune de câștig cu premie convertită dela Banca Hipotecară Ungară

acela să nu mai răzgândească mult, căci își bate numai joo de norocul propriu.

Aceste Obligațiuni s'au Lozuri, — cum le mai numește misera plebs. — se vând ca pâinea a caldă, din care cauză le crește prețul pe zi ce merge și pentru a înlesni cumpărarea lor fiecăruia, noi le vindem de prezent pe

33 rate lunare de câte 6 coroane

și recomandăm la tot natu, să cumpere cel puțin o bucată, dacă vrea să câștige suma de

Cor. 300,000

care este câștigul principal la tragerea proxima,

care va fi deja în 25 April st. n. 1911

Cine ne trimite până la acest termin suma de 6 cor., acela va lua parte și la tragerea aceasta. Nime să nu întârzie! Tot natu să-și încerce norocul! Aceste hârtii de valoare oferă celea mai mari șanse de câștig!

Anual 6 trageri:

25/II, 25/IV, 25/VI, 25/VIII, 25/X și 27/XII

◆ Iată câștigurile principale: cor. 1.000.000, și o mulțime de câștiguri mai mici 500.000, 300.000, 100.000, 75.000 cari ajung în fiecare an la sorți!

Indată ce ni se asignează suma de 6 cor., ea rata primă, i-se trimite cumpărătorului Cista de rate legală, în care se induce Seria și Numărul Obligațiunii de câștig ce i-s'a vândut. Deja după achitarea ratei prime cumpărătorul e îndreptățit la toate tragerile și câștigurile cu cari s'ar trage la sorți obligațiunea lui, il privesc numai pe el. După achitarea tuturor ratelor i-se trimite Obligațiunea de câștig originală, care până atunci se păstrează în casa noastră de fer sub controla statului. Aceasta are o valoare permanentă și se poate vinde ori când cu prețul de bursă.

Comandele se pot face pe cuponul dela mandatul (asigurațiunea de bani), cu care sunt a se trimite 6 cor. ca rata primă. Pentru plățirea celorlalte rate vom trimite P. T. cumpărătorii ecouri postale, prin cari cruță speșele de porto.

Tot losul trebuie să câștige!!!

Oameni buni!!! Când vă stă norocul cu coșul plin la use, nu vă răzgândiți mult, ci puneți mâna pe el!!! Deci nu întârziți cu trimiterea ratei prime înainte de tragerea din 25 April 1911!!! — Cu deslușiri stăm gratuit la dispoziția fiecăruia
Comandele sunt a se adresa către:

ÚSTREDNÁ BANKA ÚČASTINNÝ SPOLOK, Budapest, V., Sas-utca 24. szám.